

N:o 20.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med
förslag till förordning angående patent; gifven Stock-
holms slott den 25 Januari 1884.*

Med öfverlemnande af de i ämnet inom Statsrådet och Högsta Domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed i nåder inhemta Riksdagens yttrande öfver närlagda förslag till förordning angående patent; viljande Kongl. Maj:t efter emottagandet af Riksdagens svar företaga den slutliga pröfningen af samma förslag och om författnings utfärdande i ämnet i nåder förordna.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

E. von Krusenstjerna.

Förslag

till

förordning angående patent.

1 §.

Patent må, under de vilkor här nedan äro stadgade, meddelas å nya uppfinningar af industriela alster eller af särskilda sätt för sådana alsters tillverkning.

Till patents erhållande vare endast uppfinnare, svensk eller främmande, eller uppfinnares rättsinnehafvare berättigad.

2 §.

Å uppfinning, hvars utöfning skulle strida mot lag eller goda seder, må ej patent meddelas. Afser uppfinning lifs- eller läkemedel, må patent ej meddelas å sjelfva varan, utan endast å ett särskildt sätt för dess tillverkning.

3 §.

Uppfinning må ej anses såsom ny, om den, innan ansökan om patent derå inkommit till patentmyndigheten, redan blifvit så beskrifven i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller så öppet utöfvad, att sak-

kunnig person kan med ledning af derigenom vunna upplysningar utöfva uppfinningen, eller om dess föremål ej väsentligen skiljer sig från alster eller tillverkningssätt, som förut blifvit sålunda känt.

En uppfinnings offentliggörande i tryckt skrift genom utländsk patentmyndighet eller förevisande å en internationel utställning må dock ej utgöra hinder för patents meddelande, så framt ansökan derom inkommer inom sex månader efter offentliggörandet eller utställningens öppnande.

4 §.

1 mom. Den, som vill erhålla patent, skall till patentmyndigheten ingifva eller i betaldt bref insända skriftlig ansökan samt dervid foga beskrifning i två exemplar öfver uppfinningen och

de ritningar, som erfordras för att tydliggöra beskrifningen, jemväl i två exemplar, äfvensom, der sådant behöfves, modeller, varuprof o. d.

Ansökningen skall innehålla uppgift om sökandens namn, yrke och postadress samt uppfinningens benämning.

Beskrifningen skall vara så tydlig och fullständig, att sakkunnig person bör kunna med ledning deraf utöfva uppfinningen. Deri skall bestämdt angifvas hvad sökanden anser vara det nya i uppfinningen.

Är sökanden ej boende inom riket, foga han vid ansökningen jemväl fullmakt för ett inom riket bosatt ombud att i allt hvad patentet angår för honom svara.

Sökes patent å flera uppfinningar, varde särskilda ansökningshandlingar för hvardera ingifna.

2 mom. Uppgifver sökanden annan såsom uppfinnare, skall sökanden förete handling, som visar, att han är dennes rättsinnehafvare.

3 mom. Derjemte åligge sökanden att bifoga den i 11 § stadgade afgift af 50 kronor.

5 §.

Finner patentmyndigheten, att sökanden ej fullgjort hvad enligt 4 § 1 mom. honom ålegat, skall skriftlig underrättelse härom hållas sökanden tillhanda eller, om fullständig adress uppgifvits, med posten till honom öfversändas. Fullgör ej sökanden inom viss af patentmyndigheten bestämd tid hvad som brister, anses patentansökningen förfallen.

6 §.

Är uppfinningens föremål icke af sådan beskaffenhet, att patent derå må meddelas, eller är uppfinningen uppenbarligen icke ny, eller har sökande, hvilken uppgifvit annan såsom uppfinnare, ej visat, att han är dennes rättsinnehafvare, eller har sökande underlåtit att erlægga afgift, hvarom i 4 § 3 mom. sägs, ege patentmyndigheten att genast afslå ansökningen.

Underrättelse om detta beslut med skälen derfor skall skriftligen delgifvas sökanden så som i 5 § stadgas för der afsedda fall.

7 §.

Äro ansökningshandlingarna fullständiga och har anledning ej förekommit att, efter ty i 6 § sägs, genast afslå ansökningen, låte patentmyndigheten i allmänna tidningarna införa kungörelse om ansökningen med uppgift å dess hufvudsakliga innehåll; hålle ock ansökningshandlingarna hos patentmyndigheten tillgängliga för en hvar, som önskar deraf taga kännedom.

Under två månader efter kungörandet stånde en hvar öppet att till patentmyndigheten ingifva eller i betaldt bref insända skriftlig invändning mot patentansökningen.

Efter utgången af denna tid företage patentmyndigheten ärendet till afgörande.

Möter ej hinder mot bifall till ansökningen, varde, under förbehåll af den i 18 § omförmälda klanderrätt, patent meddeladt samt patentbref utfärdadt. Genom patentmyndighetens försorg skall härom göras anteckning i ett för sådant ändamål upprättadt register och kungörelse i allmänna tidningarna införas samt beskrifningen jemte erforderliga bilagor i hufvudsakliga delar på lämpligt sätt genom tryck offentliggöras.

Afslås ansökningen, gälle om meddelande åt sökanden af beslutet hvad i 6 § stadgas.

8 §.

Har patentansökning afslagits efter ty i 6 och 7 §§ sägs, och är sökanden missnöjd med beslutet, eger han att vid talans förlust innan klockan 12 å sextionde dagen från beslutets dag deröfver hos Konungen anföra besvär.

9 §.

Anmäla sig flere för erhållande af patent å samma eller väsentligen lika uppfinning, hafve den företråde, som först inkom till patentmyndigheten med fullständiga ansökningshandlingar.

10 §.

Patent varde, utom i det fall hvarom här nedan sägs, meddeladt för en tid af 15 år, räknadt från den dag, då ansöknungen inkom.

Vill någon, utan att söka nytt patent, undfå tilläggsopatent å förbättring af en för hans räkning patenterad uppfinning, må sådant, under i öfrigt stadgade villkor, beviljas, dock ej för längre tid än den, under hvilken det förra patentet förblifver gällande.

11 §.

Vid hvarje ansökning om patent inbetalas till patentmyndigheten, efter ty i 4 § sägs, 50 kronor, deraf dock sökanden, om ansöknungen förfaller eller afslås, eger återfå hälften.

För beviljadt patent, med undantag af tilläggsopatent, erlägges derjemte af patenthafvaren till patentmyndigheten en årlig afgift, utgörande för hvarje af det andra, det tredje, det fjerde och det femte patentåret 25 kronor, för hvarje af de fem följande åren 50 kronor och för hvarje af de fem sista åren 75 kronor. Afgiften, som må i betaldt bref insändas, skall för hvarje patentår erläggas före det årets början, vid påföljd att afgiften för samma år höjes med en femtedel. Fullgöres ej sedermera inbetalning af den förhöjda afgiften inom nitio dagar efter patentårets början, vare det erhållna patentet förfallet.

Patenthafvare vare ej pliktig att utöfver nämnda afgifter vidkännas kostnad för kungörelser om patentet eller för beskrifningens offentliggörande.

12 §.

Öfvergår patent å annan, skall med anmälan härom den handling, hvarigenom sådan öfvergång visas, företes hos patentmyndigheten. Intill dess sådant skett, betraktas i patentafseende den såsom patenthafvare, hvilken senast finnes i denna egenskap antecknad hos patentmyndigheten.

13 §.

Flyttar patenthafvare utrikes, eller öfvergår patent å person, som ej är inom riket bosatt, vare patenthafvaren pliktig att till patentmyndigheten insända fullmakt för sådant ombud, som i 4 § 1 mom. omförmäles. Flyttar patenthafvares ombud ur riket eller upphör eljest dess befattning, skall patenthafvaren ingifva fullmakt för nytt ombud. Iakttages icke hvad sålunda är föreskrifvet, må domaren på anmälan i förekommande fall med laga verkan utse ombud för patenthafvaren.

14 §.

Angående inbetalda afgifter samt om fullgörandet af de i 12 och 13 §§ föreskrifna åtgärder låte patentmyndigheten göra anteckning uti det i 7 § omförmälda register.

15 §.

Patenthafvare åligger att inom tre år från det patentet beviljades hafva låtit bringa uppfinningen i något väsentligt omfång till utöfning inom riket; dock att patentmyndigheten må ega att vid patentets beviljande eller sedermera på derom gjord framställning, och i den mån uppfinningens beskaffenhet och omfång sådant föranleda, utsträcka nämnda tid till fyra år, så ock att i särskilda undantagsfall föreskrifva andra åtgärder, genom hvilka patenthafvaren må anses hafva uppfyllt villkoret om utöfning af uppfinningen.

Fullgör patenthafvaren icke hvad honom i fråga om uppfinningens utöfning åligger eller nedlägges sedermera utöfningen och varder ej inom ett år derefter upptagen, vare patentet förverkadt.

16 §.

Patent vare ej gällande mot någon, som vid den tid, då ansökningen derom inkom, inom riket var i utöfning af den patenterade uppfinningen eller för sådan utöfning der vidtagit väsentliga åtgärder.

17 §.

Derest Konungen pröfvar nödigt, att patenterad uppfinning skall upplåtas till allmänhetens fria begagnande eller utöfvas för statens räk-

ning, utgöre patentet ej hinder deremot; dock vare patenthafvaren berättigad till full ersättning. Kan ej öfverenskommelse träffas om ersättningens belopp, varde detta bestämdt af särskild nämnd, tillsatt inför domstol i den ordning gällande förordning om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof föreskrifver.

18 §.

Har patent blifvit meddeladt i strid mot föreskrifterna i 1, 2 och 3 §§; då må en hvar, som anser sin rätt vara genom patentet förnärmad, så ock allmän åklagare, när det allmännas fördel sådant påkallar, vid domstol föra talan om patentets ogillande.

19 §.

Hvar som förmenar, att patenthafvare genom underlåtenhet att fullgöra hvad enligt 15 § honom ålegat, patentet förverkat, må derom vid domstol föra talan.

20 §.

Rätt domstol i fall, hvarom i 17, 18 och 19 §§ förmäles, vare Stockholms rådstufvurätt.

21 §.

Dom i tvist om patents giltighet, skall, der klandertalan blifvit gillad, genom domstolens försorg insändas till patentmyndigheten.

22 §.

Den, som utom i de fall, hvilka omförmälas i 16 och 17 §§, utan patenthafvares lof inom riket till afsalu tillverkar vara eller vid tillverkning till afsalu använder tillverkningssätt, derå honom veterligen patent här åtnjutes, eller till salu här i riket håller eller för försäljning till riket inför här patenterad eller efter här patenteradt tillverkningsätt frambragt vara, som honom veterligen utan patenthafvarens tillstånd åstadkommits, straffes med böter från och med tjugu till och med två tusen kronor. Ej må dock annan än patenthafvaren härom föra talan.

Oloffigen tillverkade eller oloffigen i riket införda varor skola, der målseganden det äskar, till honom utlemnas mot ersättning för värdet eller mot afdrag derför å honom tillkommande skadestånd. Med redskap, som äro för den oloffiga tillverkningen uteslutande användbara, skall, om målseganden det yrkar, så förfaras, att missbruk dermed ej må ske.

Hvar som under tid, då han är stäld under tilltal för öfverträdelse af denna §, fortsätter samma förseelse, skall, när han dertill varder lagligen förvunnen, dömas till särskildt ansvar för hvarje gång stämning derför utfärdas och delgifvits.

Böter, som ådömas enligt denna §, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.

23 §.

Är någon tilltalad för intrång i patenträtt, och finnes vid målets handläggning, att patentet bör anses ogilt, förverkadt eller förfallet, vare den tilltalade från ansvar fri.

24 §.

Då patent upphört att gälla, vare sig på grund af föreskrift i denna författning eller derigenom att patenthafvaren hos patentmyndigheten anmält sig vilja afstå från patentet, åligge patentmyndigheten att afföra detsamma ur patentregistret och låta kungörelse derom införas i allmänna tidningarna.

25 §.

Med afseende å patent, beviljadt i stat, som för här i riket beviljadt patent gör motsvarande medgifvande, gälle att, om någon inom högst sju månader, från det han i den främmande staten sökt patent å en uppfinning, här gör ansökning om patent å samma uppfinning; då må denna ansökning i förhållande till andra ansökningar betraktas så, som vore den gjord samtidigt med ansökningen i den främmande staten.

26 §.

De närmare föreskrifter, som finnas erforderliga angående beskaffenheten af de handlingar, som vid ansökan om patent skola in-

lemnas, angående patentregistret och angående sättet för patentbeskrifningars offentliggörande meddelas särskildt.

27 §.

Denna författning skall lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1885, dock att dessförinnan till patentmyndigheten inkomna ansökningar om patent skola behandlas efter hvad hittills varit stadgadt, och att domstol, till hvilken tvist om patents giltighet blifvit föresagde dag instämd, skall med tvistens handläggning taga befattning utan hinder af föreskriften i 20 §.

Vill innehafvare af patent, meddeladt enligt äldre lag, få det samma utbytt mot ett patent enligt denna författning, göra derom ansökning hos patentmyndigheten, och skola denna författnings bestämmelser tillämpas i afseende å ansökningen, dock att frågan om uppfinningens nyhet skall bedömas efter förhållandena vid den tid, då det äldre patentet meddelades. Beviljas nytt patent, skall tiden för dess giltighet räknas från det äldre patentets utfärdande och årsafgiften utgå efter det äldre patentets ålder.

*Utdrag af protokoll öfver civilärenden, hållet inför den
under Hans Maj:t Konungens frånvaro i nåder
tillförordnade Regering å Stockholms slott den 23
Juli 1880.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Statsråden VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA.

Expeditionschefen von Krusenstjerna föredrog i underdånighet:

24:o.

De af särskildt i nåder förordnade komiterade afgifna förslag till förordningar angående patent, angående skydd för industriella mönster och modeller samt angående skydd för varumärken; hvaröfver, efter

det vederbörande blifvit hörde, Kommerskollegiet under den 28 Maj och den 18 Juni innevarande år afgifvit infordrade underdåniga utlåtanden.

Uppå föredragandens hemställan fann Kongl. Regeringen godt att, i anledning af komiterades förslag samt deröfver afgifna yttranden, infordra Högsta Domstolens utlåtande.

Ex protocollo:

Nils von Rosen.

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
Högsta Domstol Onsdagen den 12 Oktober 1881.*

Närvarande:

Justitieråden WRETMAN,
NAUMANN,
VON HOFSTEN,
RABE,
HUSS,
LINDHAGEN,
GLIMSTEDT.

Fortsattes och slutades öfverläggningen till utlåtande öfver de till Högsta Domstolen remitterade förslag till Förordningar angående patent, angående skydd för industriella mönster och modeller samt angående skydd för varumärken, jemte deröfver afgifna yttranden, hvarefter ärendet företogs till slutlig behandling;

varande ett tryckt exemplar af förslagen bilagdt detta protokoll.

Bih. till Riksd. Prot. 1882. 1 Saml. 1 Afd.

1:o. Förslag till Förordning angående patent.

§ 1.

Justitieråden *Wretman, Naumann, von Hofsten, Rabe, Huss* och *Lindhagen* ansågo, lika med Kommers-kollegium, att, på sätt för närvarande vore stadgadt, endast uppfinnare borde vara berättigad till patent, samt att, enär det borde stå *uppfinnare* fritt att äfven före patentansökningen till annan öfverlåta sin på uppfinningen beroende rätt eller andel deri, det borde uttryckligen förklaras, att enahanda rätt, som i nämnda afseende tillkomme uppfinnaren, äfven tillkomme dennes rättsinnehafvare.

§ 2.

Justitieråden *Wretman, Lindhagen* och *Glimstedt* yttrade:

Nu gällande lag undantager från föremål för patent uppfinning af sådan beskaffenhet att begagnandet uppenbarligen strider mot gällande lag, allmän säkerhet eller goda seder. Då emellertid, såsom komiterade till stöd för sin underlåtenhet att i förslaget upptaga förbud mot patent å uppfinning, hvars utöfning skulle strida mot allmän säkerhet, rätteligen anmärkt, att patent i och för sig icke förlänar patenthafvaren någon rätt att utöfva den uppfinning, hvarå det lyder, utan endast innefattar ett förbud för andra att utan patenthafvarens tillstånd begagna densamma, hvadan patenthafvaren sjelf alltid är underkastad enahanda villkor för uppfinningens utöfning som om denna icke vore bunden vid något patent, så synes följdriktigheten fordra, att jemväl förbudet mot patent å uppfinning, hvars utöfning skulle strida mot lag eller goda seder, varder ur förslaget uteslutet. Patentmyndigheten är ej kompetent och har ej heller till uppgift att vara sede-domare, lika som det icke kan rimligen fordras, att ledamöterna i detta verk skulle vara vuxna den svåra eller snarare omöjliga uppgiften att på förhand bestämma hvad som är med lag öfverensstämmande eller deremot stridande.

Genom patent å en uppfinning blifver tillgång för allmänheten till den uppfunna varan eller tillverkningsmetoden icke sämre än innan uppfinningen gjordes, och således förefanns icke före uppfinningen någon allmänhetens rätt, som genom patentet lider inskränkning. Upp-

finningar i afseende å lifs- eller läkemedel eller alster, som på kemisk väg eller genom blandning af särskilda ämnen framställas, synas icke utgöra undantag härifrån. Det synes således ej heller finnas skäl till de i andra punkten af förevarande § gjorda inskränkningar; och komme enligt § 16 staten ega rätt att, när så pröfvas nödigt, inlösa hvilket patent som helst, så låge deruti ett ytterligare skäl till borttagande af denna inskränkning.

Det hemställes alltså, att hela § 2 utgår ur förslaget.

Justitieråden *von Hofsten* och *Huss* instämde i detta yttrande såvidt det angår senare punkten i denna §.

§ 3.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till Kommerskollegii utlåtande vid denna §.

§ 4.

Högsta Domstolen ansåg, att vid uppräknandet af hvad sökande bör foga vid sin ansökan hänvisning jemväl borde för fullständighetens skull ske till föreskriften i första punkten af § 10.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Huss*, *Lindhagen* och *Glimstedt* yttrade: Tredje stycket synes innebära en allt för vidsträckt fullmakt för patentmyndigheten, hvarigenom denne vore i tillfälle att ganska djupt ingripa i sådant, som endast bör höra lagstiftningen till. Det är väl sant att patentmyndigheten måste ega att meddela mindre detaljföreskrifter i det afseende, hvarom här är fråga; men denna rätt torde böra meddelas mera varsamt och med strängare begränsning, än som skett i förslaget.

Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen* anmärkte vidare, att föreskriften i andra stycket att försegling ej må brytas förr än ärendet företages till pröfning syntes omöjlig att efterleva, enär patentmyndigheten icke kunde förutsättas annat än undantagsvis vara i tillfälle att genast efter förseglingens brytande egna ärendet någon pröfning. En redaktionsändring syntes här således vara nödig.

§ 5.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Rabe*, *Huss* och *Lindhagen* ansågo, att i denna § borde tilläggas, såsom anledning till

vägran att meddela patent, den omständighet att sökanden uppgifver annan såsom uppfinnare och ej visar, att han är dennes rättsinnehafvare.

Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen* yttrade: Komiterade synas visserligen hafva följt en i allo riktig väg, då de föreslagit, att patentverket skulle tillse, huruvida uppfinningen, hvarå patent söktes vore ny eller ej. Men de hafva till större delen återtagit hvad de i, detta hänseende medgifvit, då de stadgat, att ansökningen skulle afslås endast i det fall att patentverket funne uppfinningen *uppenbarligen* icke vara ny. Denna högst betydliga inskränkning i patentverkets rätt och skyldighet att pröfva uppfinningens egenskap af ny skall i tillämpningen så godt som upphäfva regeln att en pröfning skall föregå beviljandet af patent. Först genom ett åliggande för patentverket att verkligen efterforska, huruvida uppfinningen är ny eller ej, får pröfningen något värde; och om det vid en sådan forskning ändock skulle undgå patentverkets uppmärksamhet att en lika uppfinning, som den, hvarå patent sökes, redan finnes, så är dock den sålunda gjorda pröfningen vida att föredraga framför det alltför ytliga bedömande, hvar till det sväfvande stadgandet i förslaget antagligen skulle gifva anledning. Den som får patent sig beviljadt blir ej heller missledd mera i ena fallet än i det andra, och han kan så mycket mindre hafva något giltigt skäl att klaga öfver ett vid verklig pröfning begånget förbiseende af en redan befintlig lika uppfinning som hans egen, som enligt föreskriften i andra stycket af förevarande § patentbrevet skall uttryckligen hänvisa dertill att klander i afseende å uppfinningens nyhet kan sedermera anställas. Vi hemställa alltså, att ordet »uppenbarligen» måtte utgå.

Justitierådet *Lindhagen* anförde särskildt: Det i förevarande § intagna stadgandet att patentbref skall utfärdas *efter anslag* leder uppmärksamheten sjelfmant på sättet för meddelande mellan patentsökande och andra parter å ena samt patentverket å andra sidan. I afseende härå kan ej nog framhållas vigten deraf att meddelandet befrias från alla onödigt hämmande band, med öfvergifvande af en hos oss rådande allt för sträng formalism; och synes det derföre böra, under möjligen nödig begränsning till förekommande af ofog, i patentlagen uttryckligen stadgas, att patentsökande och andre, som hafva med patentverket att skaffa, ega vända sig till detta verk skriftligen med posten, utau mellanhand af ombud, samt att patentverket å sin sida skall vara skyldigt att skriftligen med posten efter uppgifven adress meddela sig med patentsökande och andra parter.

§ 6.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Rabe* anförde: Med afseende dels å det af Högsta Domstolens fleste ledamöter föreslagna tillägg i 1 §, dels ock å innehållet af 3 §, hemställes, att ordet »sökande» måtte få utgå och ordet »enahanda» utbytas mot orden »samma eller väsentligen lika». Vidare och då vid den pröfning, som enligt 5 § skulle åligga patentmyndigheten och som afsåge dels, i formelt hänseende, handlingarnas fullständighet, dels, i materielt hänseende, föremålets beskaffenhet och uppfinningens nyhet, en brist i sistnämnda hänseende ovillkorligen borde föranleda afslag å ansökningen och således endast ansökningshandlingarnas formella beskaffenhet kunde vara af betydelse vid fråga om företrädesrätten, synes oss det äfven i allt fall oegentliga uttrycket »behöriga ansökningshandlingar» böra utbytas mot »fullständiga ansökningshandlingar.»

Justitieråden *Huss* och *Lindhagen* yttrade: Enär uttrycket »behöriga ansökningshandlingar» synes väl mycket sväfvande, och då ingen, som i öfrigt ställt sig patentlagens stadganden till efterrättelse, bör nödgas vika för en medtäflare endast därför att han underlåtit iakttaga någon af de detaljföreskrifter, hvilka patentverket eger meddela enligt sista stycket i § 4, torde ordalagen i förevarande § böra ändras så att derigenom uttryckes, att den skall hafva företräde, som först fullgjort allt hvad första stycket i § 4 innehåller. Vi instämma uti hvad ofvan är yttradt derom att ordet »sökande» bör utgå och ordet »enahanda» utbytas mot »samma eller väsentligen lika».

§ 7.

Justitierådet *Lindhagen* yttrade: Den i tredje stycket för underlåtande att i föreskrifven tid inbetala patentavgift stadgade påföljd att patentet genast förfaller synes ej stå i rimligt förhållande till förseelsens ringa storlek. En mildring härutinnan synes vara högeligen af behovet påkallad.

§ 8.

Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen* anförde: Meningen med denna § förefaller vara den att, om någon vill, utan att söka nytt patent, undfå tilläggspatent å förbättring af en för hans räkning patenterad uppfinning, sådant må kunna beviljas, dock ej för längre tid än

den, under hvilken det förra patentet förblifver gällande. Det vore önskligt, att stadgandets mening klart och bestämdt återgåfves.

§ 9.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Såsom motiv för stadgandet i denna § uppgifves att vår industri och handel skulle af lätt insedda skäl kunna råka i en ogynsam ställning gent emot utlandets, derest patent å en uppfinning, hvarå jemväl utrikes erhållits patent, finge här tillgodonjutas efter det patentet utrikes upphört att vara gällande; men då denna ställning ej blefve ogynnsammare än derest patent å uppfinningen aldrig varit annorstädes än här i riket meddeladt, så synes mig omförmälda motiv sakna all hållbarhet; och då jag i öfrigt ej kunnat uppleta någon grund för sådan inskränkning som här är föreslagen, tillstyrker jag, att denna § må ur förslaget utgå.

Justitieråden *Rabe*, *Huss* och *Lindhagen* yttrade: På de af Justitierådet *Glimstedt* anförda skäl finna vi väl denna § sådan den är uppställd ej kunna godkännas; men det torde förtjena att tagas i betraktande huruvida ej ett sådant stadgande, som synes vara afsedt i § 5 af nu gällande patentlag, kunde hafva skäl för sig, nämligen att, om någon utrikes fått patent på en uppfinning, han sedermera ej må erhålla eller tillgodonjuta patent här i riket på samma eller väsentligen lika uppfinning för längre tid än som återstår af de i utländska patentbrevet bestämda patentår, och den som fått patent i flera främmande land ej längre än under den kortaste tid, som enligt något af de utländska patentbrefven återstår. Stadgandet komme då allenast att utgöra en modifikation af den allmänna patenttiden femton år, men gjorde i öfrigt det svenska patentet på intet sätt beroende af det utländska patentets fortfarande tillvaro.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till Kommerskollegii utlåtande vid denna §.

§ 10.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Rabe*, *Huss* och *Lindhagen* anförde: Enär ett bevis att sökanden för sig ställt ombud icke innebär någon trygghet derför att sådant ombud verkligen blifvit förordnad i laga ordning, och då det icke medför större besvär att vid ansökningen foga sjelfva fullmagten än ett sådant bevis, som i förslaget nämnes, torde såväl första som andra stycket af denna § böra ändras så, att det åligger patentsökande och patentinnehafvare att uti de förutsatta

fallen till patentmyndigheten inlemna fullmakt i stället för bevis. Hvad åter angår innehållet af denna fullmakt, så kan det mål, man bör afse att med fullmagten vinna, icke ernås blott genom ett bemyndigande att svara vid domstal. Äfven med patentverket och andra myndigheter kunna förekomma transaktioner, som påkalla ett ombud inom riket. Fullmagten torde således böra vara så vidsträckt, att hon omfattar rätt att å hufvudmannens vägnar i allt hvad patentet angår svara.

Den i andra stycket föreslagna påföljden att patentet är utan verkan intill dess der omförmälda bevis inkommit, måste ofta nog leda till ytterlig osäkerhet och oreda och synes därför böra utgå ur förslaget. Det åsyftade ändamålet torde enklast och utan fara å någondera sidan kunna vinnas derigenom, att den för patentets förlust bestämda tiden nedsättes från sex månader till *tre*.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Beträffande första stycket af denna § anser jag enklare och för ändamålet fullt tillräckligt att sökanden i ansökningen till namn och boningsort uppgifver den i Sverige bosatte person, som eger för honom svara, då ju sådan uppgift måste anses emot sökanden lika bindande som en fullständig fullmakt. I afseende å andra stycket har jag att anmärka dels att det i särskilda fall torde möta svårigheter att i afseende å tiden, då utflyttningen rätteligen bör anses hafva egt rum, vinna den bestämning, som för tillämpning af stadgandet om patentets suspension eller förlust skulle erfordras, och dels att denna påföljd synes mig strängare än som erfordras för uppnående af ändamålet att alltid någon inom riket må finnas, som är behörig att i allt hvad patentet angår för patenthafvaren svara. Berörda ändamål synes mig enklare vinnas genom ett stadgande i syfte att inländsk patenthafvare, som flyttar utrikes, eller utländsk patenthafvare, hvars ombud lemnar riket eller eljest blifver urståndsatt att med ombudsmannaskapet fortfara, vore pliktig att hos patentmyndigheten meddela uppgift å person inom Sverige, som eger att i så beskaffade mål för honom svara, vid äfventyr att patentmyndigheten eljest eger sådant ombud förordna; och då de skäl komiterade anført mot lämpligheten att uppdraga sådan makt åt patentmyndigheten synas mig icke kunna tillmätas någon afgörande betydelse, hemställer jag, att ifrågavarande 2 mom. må förändras i enlighet med hvad jag nu yttrat.

§ 11.

Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen* yttrade: Den här föreslagna anmälan kan, äfven med användande af den öfverdrifvet stränga på-

följden af patenträttens förlust för underlåtenhet att göra densamma, omöjligen åstadkomma någon kontroll derå huruvida en patenterad uppfinning utöfvas eller ej; och då denna anmälan icke heller synes fylla något annat beaktansvärdt ändamål, hemställes att ifrågavarande § måtte utgå.

§ 12.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten* och *Huss* yttrade: Lika med komiterade och Kommerskollegium anse vi, att underlåten utöfning af patenterad uppfinning bör medföra patenträttens förlust, och vi hafva ej heller något att erinra mot de bestämmelser, som för vanliga fall blifvit i 12 § med afseende derå föreslagna, men vi dela den mening, som blifvit uttalad af två reservanter inom komitén och af Kommerskollegium, derutinnan att det bör stå patentmyndigheten fritt att under vissa villkor meddela längre tid, än den i allmänhet stadgade, för uppfinningens bringande till fullständigare utöfning. Då de omständigheter, hvarpå ett sådant medgifvande i särskilda fall bör grundas, äro af den beskaffenhet, att de kunna antingen vara kända vid patentansökningens pröfning eller först sedermera yppa sig, vill det emellertid synas, att undantag från den allmänna regeln böra kunna af patentmyndigheten meddelas såväl, i öfverensstämmelse med 10 § i Förordningen den 19 Augusti 1856 och Kommerskollegii förslag, vid patentets beviljande, som ock, på sätt reservanterne inom komitén föreslagit, sedermera, derest före utgången af den föreskrifna tiden framställning derom skett. Vi hemställa således, att 12 § må innehålla stadgande att patenthafvare skall inom två år från det patentet beviljades hafva låtit bringa den patenterade uppfinningen i något väsentligt omfång till utöfning inom riket; dock att patentmyndigheten må ega att vid patentets beviljande, på derom gjord framställning och i den mån uppfinningens beskaffenhet och omfattning sådant föranleder, utsträcka nämnda tid till högst fyra år, äfvensom sedermera, derest före utgången af den föreskrifna tiden anstånd med utöfningen sökes och giltiga skäl anföras, bevilja sådant anstånd på högst fyra år från patentets beviljande, samt att, derest patenthafvaren icke fullgör hvad honom i ofvanberörda hänseende åligger eller utöfningen sedermera nedlägges och ej inom ett år derefter åter upptages, patentet skall vara förverkadt.

Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen* anförde: Med hänsyn till de stora svårigheter af flera slag, som kunna möta för patentinnehafvare

vare att sätta det vunna patentet i utöfning, måste den här bestämda tiden af två år, inom hvilken utöfningen skall vara börjad, anses allt för kort. Den mildring af det stränga stadgandet, som skulle ligga deri att patentinnehafvaren kan förskonas från påföljden af patentets förlust, derest han kan visa skälig anledning till sin underlåtenhet, blir i de flesta och måhända vigtigaste fall endast skenbar, enär en patentinnehafvare, som ser att två år ej skola räcka till för honom att sätta patentet i utöfning, svårigen skall våga nedlägga synnerligen stora kostnader eller finna sig uppmanad att använda mycket arbete för ändamålet, då det beror icke på hans eget utan på en myndighets bedömande huruvida han må anses hafva tillfyllestgörande visat den giltiga anledningen till dröjsmålet. Någon fara eller ens olägenhet för det allmänna synes ej heller kunna uppstå af större tillmötesgående mot patentinnehafvaren i förevarande afseende. Det hemställles därför, huruvida ej den lagstadgade tidrymd, inom hvilken patent skall vara bragt till utöfning, kunde ej obetydligt förlängas; och lemnades härutöver rätt åt patentverket att, såväl vid patentets beviljande på sätt nu eger rum, som ock sedermera, än ytterligare utsträcka denna tid, då talande skäl dertill förekomme, så skulle detta utan tvifvel vara till fromma för patentsaken.

Justitierådet *Rabe* yttrade: Enligt nu gällande patentlag är patent förfallet och förverkadt, om patentinnehafvaren icke inom föreskrifven tid inför Kommerskollegium styrker, att han inom riket är i full utöfning af den patenterade uppfinningen. Häremot hafva komiterade anmärkt, att uttrycket »full utöfning» lemnade allt för stort rum åt subjektiva uppfattningar och att förty berörda uttryck icke borde bibehållas, utan i stället föreskrifvas, att vederbörande myndighet skulle i förekommande fall pröfva, huruvida »samhällets rättmätiga fordringar med hänsyn till utöfningens omfång må kunna anses uppfyllda.» Jag finner dock anmärkningen i afseende å uttrycket: »full utöfning» icke vara befogad, men deremot kunna med allt skäl framställas mot de af komiterade i stället uti ifrågavarande § begagnade ordalag. Desamma utmärka för öfrigt icke att det är »samhällets rättmätiga fordringar», som skulle bestämma pröfningen, huruvida uppfinningens utöfning skett i nog väsentligt omfång; och, derest en pröfning ur sådan synpunkt, som nämnd är, skall ega rum, bör den efter mitt omdöme lämpligen ej åläggas domstol. Jag hemställer alltså, att orden: »i något väsentligt omfång» må utbytas mot ordet: *full*.

I hvad Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Huss* föreslagit

angående utsträckning af tiden för patenterad uppfinnings bringande till utöfning instämmer jag.

§ 13.

Justitieråden *Wretman, Naumann, von Hofsten, Huss* och *Lindhagen* yttrade: Då patent måste anses kunna öfvergå till annan ej blott genom öfverlåtelse, utan ock genom arf och hvilket annat laga fång som helst, lärer början af denna § böra få sådan lydelse att derigenom uttryckes, att, om patent öfvergår till annan, så skola, med anmälan härom, den eller de handlingar, hvarigenom sådan öfvergång visas, företes hos patentmyndigheten. Hvad sedan angår föreskriften om skyldighet för person, som ej är bosatt i riket, att för sig ställa ombud, så hör denna till § 10, hvilken bör stiliseras så, att han omfattar äfven förevarande fall; och vidkommande slutligen påföljden för underlåtenhet att ställa sig till efterrättelse hvad som står qvar i förevarande §, så torde denna ej böra vara annan än den att, intill dess föreskriften blifvit fullgjord, betraktas i patentafseende den såsom patentets innehafvare, hvilken senast finnes i denna egenskap införd i patentverkets registerbok.

Justitierådet *Rabe* anförde: Hvad denna § innehåller har, såsom af motiven inhemtas, föreslagits dels för att bereda större trygghet åt handlingar, genom hvilka patenträttigheter öfverlåtas från en till annan, dels ock isynnerhet för att den, som vill mot patenthafvaren väcka talan angående patentet, kunde erhålla kännedom om den eller de personer, mot hvilka han hade att för sådant ändamål vända sig. Intetdera skulle dock enligt min tanka kunna genom föreskrifterne i förevarande § uppnås, enär, vid öfverlåtelsehandlings ingifvande till patentmyndigheten, någon pröfning hvarken skulle ega rum angående riktigheten af de uppgifna förhållandena eller angående den företedda öfverlåtelsehandlingens giltighet, hvaraf efter mitt omdöme komme att följa dels att den, som på grund af sådan handling eller annat uppgilvet fång blifvit såsom patentinnehafvare införd i patentregisterboken, ej kunde endast till följd deraf anses behörig föra talan i afseende å patentet, dels ock att dom mot honom i klandertvist om patentet icke borde hafva någon verkan mot annan, som vore verklig innehafvare af patenträtten; Och, hvad särskildt angår den föreslagna påföljden för underlåtenhet att fullgöra föreskrifterna i §:n, synes mig tvekan om densammas rätta mening och tillämpning kunna uppstå, såsom, t. ex. i fråga derom huruvida någon, som utöfvat den paten-

terade uppfinningen, kunde på talan af öfverlåtaren dömas för patentbrott, ändå att den, å hvilken patenträtten blifvit öfverlåtten, medgifvit den handling, som åtalades. Jag hemställer alltså, att hvad ifrågavarande § innehåller beträffande skyldighet att hos patentmyndigheten angående öfverlåtelse af patenträtt göra anmälan, hvartill ur *rättslig* synpunkt skäl icke, så vidt jag inser, förefinnes, måtte få utgå. Deremot och då nu gällande patentlag innehåller uttryckligt förklarande, att patenträtt kan gå i arf äfvensom på annan öfverlätas, och i lagarne angående efterbildning af konstverk samt eganderätt till skrift likaledes bestämmelser äro meddelade, att de enligt nämnda lagar konstnär och författare tillerkända rättigheter få på annan person öfverlätas och, der så ej skett i konstnärens eller författarens lifstid, öfvergå till deras rättsinnehafvare efter lag, anser jag ett med omförmälda bestämmelser analogt stadgande böra i förslaget införas; hvarjemte, derest 10 §:ns innehåll förblir oförändradt, torde böra föreskrifvas, att, om patenträtt öfvergår å någon, som ej är här i riket bosatt, honom åligger att inom viss tid till Kommerskollegium ingifva sådant bevis, som i första stycket af sistberörda § omtalas, vid äfventyr att hans patenträtt eljest anses förverkad.

Justitierådet *Glimstedt* ansåg hvad i denna § föreslagits till iakttagande i afseende å öfverlåtelse af patenträtt lämpligen böra utsträckas till hvarje rättsärende, hvarigenom patenträtt från en till annan öfvergår.

§ 15.

Högsta Domstolen yttrade: De i första stycket af denna § begagnade ordalag syntes mindre tillfredsställande uttrycka den i motiven uttalade meningen, att det här ifrågavarande undantaget från patenträtten skulle ega rum, så snart någon, vid den tid då patentet söktes, hunnit vidtaga de för uppfinningens utöfning inom riket erforderliga förberedelser, allenast desse skridit så långt, att verkliga mått och steg tagits för uppfinningens utförande i dess väsentliga delar. Ordalagen kunde nämligen gifva anledning till den misstydning, att *alla* för uppfinningens utförande erforderliga åtgärder borde vara vidtagna. Högsta Domstolen ansåg förty stadgandet böra så affattas, att patentet ej skulle vara gällande emot någon, som vid den tid, då fullständiga ansökningshandlingar derom ingåfves, inom riket vore i utöfning af den patenterade uppfinningen eller vidtagit väsentliga åtgärder för uppfinningens utöfning inom riket.

I afseende å andra stycket anmärktes, att den der förekommande bestämmelsen syntes vara hemtag från främmande patentlagar, enligt hvilka patentskyddet kunde omfatta jemväl *begagnandet* af sådana inrättningar å fartyg och andra fortskaffningsmedel, hvarom här vore fråga, men att förslaget icke gifve patentskyddet en sådan omfattning; och då stadgandet således vore öfverflödigt samt kunde verka vilseledande, ansågs detsamma böra utgå.

§ 16.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann* och *Lindhagen* erinrade: Författningen torde ej böra ens antyda någon möjlighet för staten att för sin räkning sätta sig i besittning af annans lagligen förvärfvade patent annat än i det fall, att något statens eget *verkliga behof* påkallar en sådan åtgärd. Ordalagen torde därför böra ställas så, att någon miss tydning i detta afseende ej må kunna ske.

§ 17.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Rabe*, *Huss* och *Lindhagen* anmärkte vid denna § *dels* att, om, på sätt vid 1 § föreslagits, patentskydd tillerkändes endast uppfinnare, i denna § borde upptagas det i 12 § af nu gällande patentlag förekommande stadgandet att patent må upphävas äfven på den grund, att patentsökanden oriktigt uppgifvit sig såsom uppfinnare, *dels* ock att då den i sista punkten begagnade ordställningen kunde gifva anledning till den missuppfattningen, att talan om patents ogillande skulle kunna bifallas utan att vara enligt allmänna processregler till fullo styrkt, samt beskaffenheten af den talan, som på grund af denna paragraf kunde föras, syntes vara tillräckligen tydligt angifven i första punkten, sista punkten borde utgå.

Justitierådet *Lindhagen* yttrade: Det förhållande att den uppfinning, hvarå patent beviljats, icke blifvit beskrifven med erforderlig tydlighet och fullständighet, kunde väl föranleda anmärkning och äfven åtal mot de patentverkets ledamöter, som ändock beslutat patentets meddelande, men utgjorde ej giltigt skäl att upphäva det en gång utfärdade patentet. Föreskriften härom borde därför utgå.

Justitieråden *Lindhagen* och *Glimstedt* yttrade: Rätt till anställande af sådan talan, som afses i denna §, är enligt förslaget medgifven åt en hvar, och såsom grund därför uppgifves af komiterade att en hvar

har intresse deraf att hans handlingsfrihet icke påläggas obehöriga inskränkningar. Denna grund synes emellertid allt för långsökt att kunna här ega någon giltighet. En hvar enskild person eger intresse i rätts- tillståndets upprätthållande, men icke är därför en hvar enskild person medgifvet att åtala rättskränkningar, tillfogade någon annan. Då härtill kommer att, i fall rätt till talan å patent blefve en hvar medgifven, en patenthafvare skulle kunna blifva utsatt för en oändlig kedja af obefogade åtal, på anstiftan af någon afundsman, anställda än af en än af en annan, men alla så kvalificerade att någon ersättning för kostnaderne å de obefogade rättegångarna ej kunde af dem uttagas, hemställes, att rättighet till talan i förevarande afseende må tillerkännas endast den, hvars rätt särskildt kan anses vara eller blifva genom patentet förnärmad; och hemställde Justitierådet *Glimstedt* särskildt, att påföljden af sådan talan, som nu är nämnd, må, der samma talan finnes grundad, blifva den att patentet upphäfves endast så vidt den klandrandes rätt deraf är beroende.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Rabe* och *Glimstedt* anmärkte vidare, att i förslaget saknades bestämmelse om forum i de mål, hvarom här vore fråga, och hemställde, att de bestämmelser, som i sådant afseende finnas uti § 12 af nu gällande patentlag, måtte införas i förslaget.

Justitieråden *Huss* och *Lindhagen* instämde uti hvad Högsta Domstolens öfriga ledamöter anført angående behovet att i författningen införa föreskrift om laga forum; men anförde vidare för sin del: tvister om patenträtt äro af en alldeles särskild art, vida skilda från andra civilrättsliga tvister. Deras afdömande fordrar i hög grad vana vid behandlingen af sådana slags mål samt lätt tillgång på sakkunniga personer samt på sådana faktiska upplysningar, som endast från patentverket kunna meddelas. Det vore därför synnerligen önskligt att det funnes endast en, för hela riket gemensam, underdomstol i patenttvister, hvar till underdomstolen i hufvudstaden, der jemväl patentverket antagligen finge sitt säte, vore sjelfskrifven. Härigenom bildades icke hvad man kallar en specialdomstol; utan forum i patentmål blefve fortfarande allmän underdomstol, men med den skillnad att laga domstol i patentmål ej vidare vore forum domicilii, utan en och samma domstol oberoende deraf hvarest svaranden hade sitt hemvist. En liknande anordning är helt nyligen vidtagen i afseende å frågor om inteckning i jernväg, och enahanda förfaringssätt angående patentmål bör ej möta större svårigheter eller medföra några olägenheter, som ej långt mer än uppvägdas af fördelarne.

§ 18.

Högsta Domstolens ledamöter åberopade här hvad de vid § 17 anfört angående behörig domstol; hvarjemte Justitierådet Glimstedt i afseende å behörigheten att anställa sådan talan, som här afses, åberopade hvad han vid § 17 yttrat.

Vidare yttrade Justitierådet *Lindhagen*: Det kan med skäl sättas i fråga huruvida det bör medgifvas att stämma till domstol i de fall, som afses uti denna §; men, ehvad ett sådant medgifvande göres eller icke, lärer det böra vara patentverkets både rätt och skyldighet att, när ett sådant fall kommer till dess kännedom, sjelfmant efter vederbörandes hörande besluta om patentets upphäfvande, med rätt för patenthafvaren att deröfver klaga i administrativ väg, i enlighet med hvad synes redan vara stadgad uti § 15 mom. 1 af nu gällande patentlag. Skulle man åter icke vilja medgifva patentverket en sådan rätt, synes åtminstone oundgängligt att uppdraga åt nämnda verk att genom egen eller allmän åklagare vid domstol framkalla beslut i omförmälda afseende, utan afvaktan på att rättegång anställes af enskild part.

§ 19.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten*, *Rabe* och *Huss* ansågo domstols åliggande att till patentmyndigheten insända gifna domar böra inskränkas till de fall då klandertalan blifvit gillad.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade att, enär, efter de åsigter han uttalat vid §§ 17 och 18, inregistrering af dom i patentmål ej påkallades af något allmänt intresse, han ville hemställa, att förevarande § må utgå.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till hvad Kommerskollegium vid denna § anfört.

§ 20.

Justitieråden *Naumann*, *von Hofsten*, *Huss* och *Lindhagen* anförde: Den af komiterade uttalade, såsom det syntes riktiga åsigt att patent-skyddet ej borde utgöra hinder att för eget bruk tillverka vara eller använda tillverkningssätt, hvarå annan erhållit patent, vore ej klart återgifven genom det i förslaget begagnade uttrycket »yrkesmessigt», och förslaget kunde äfven gifva anledning till det missförstånd i motsatt riktning, att hemslöjd af patenterad vara eller med begagnande af patenteradt tillverkningssätt vore medgifven äfven till afsalu, blott

den ej skedde i stor omfattning. Hvad som i förevarande afseende borde uttryckas syntes vara, att tillverkningen ej finge ske till afsalu. Vidare ville det synas att straffbestämmelsen å försäljning inom riket af vara, för hvilken här åtnjutes patentskydd eller som blifvit tillverkad med begagnande af här patenteradt tillverkningssätt, borde följdriktigt utsträckas jemväl till sådan varas införande i riket, helst som det åsyftade skyddet i annat fall blefve skäligen magtlöst, enär det vore för- enadt med stora svårigheter att ertappa en oloflig försäljning, sedan varorna väl fått i riket spridas. Deremot förefölle det obilligt hårdt att någon skulle dömas till ansvar enligt patentlagen för försäljning eller införsel af vara, med mindre än att han tillika vore verkligen öfvertygad att hafva egt vetskap derom att varorna blifvit tillverkade utan patenthafvarens tillstånd. Det vore ock fara värdt att, derest handlande och importörer kunde dömas skyldige utan en sådan särskild bevisning om brottslig afsigt, lagens stränghet i förening med det allt för hämmande bandet på rörelsen och det fria utbytet skulle vid lagtillämpningen framkalla allt för talrika friande domslut. Med anledning af allt detta och då lagöfverträdelsens beskaffenhet och straffbestämmelsen borde ställas i omedelbart samband med hvarandra, samt, i fall föreskriften i § 10 om patentets suspension komme, på sätt erinradt blifvit, att ur förslaget utgå, hänvisningen i § 20 till nämnda § förfölle, ansågs förevarande § i de afseenden hvarom nu är fråga böra innehålla stadgande derom, att den, som utom i de fall, som omförmälas i §§ 15 och 16, utan patenthafvarens medgifvande inom riket till afsalu tillverkar vara eller vid tillverkning till afsalu använder tillverkningssätt, derå patent här åtnjutes, eller ock till salu här i riket håller eller för försäljning till riket inför här patenterad eller efter här patenteradt tillverkningssätt frambragt vara, som honom veterligen blifvit utan patenthafvarens tillstånd tillverkad, skall böta på sätt i denna § stadgas.

Angående bevisningen om patentbrott genom varutillverkning ansågo Justitieråden *Naumann, von Hofsten, Huss och Lindhagen* att en varutillverkare borde vara skyldig att sjelf skaffa sig underrättelse derom huruvida patent här i riket åtnjötes för den tillverkning, han ämnade utöfva, och att således någon annan bevisning mot åtalad tillverkare angående vetskap om patentet ej erfordrades, än den som låge i patentets meddelande och offentliggörande.

Justitieråden *Naumann, von Hofsten, Huss och Lindhagen* erinrade vidare: Föreskriften i förslaget derom att de olagligen tillverkade eller till salu hållna varorna samt för sådan tillverkning uteslutande använd-

bara redskap skulle tagas i beslag måste vid tillämpningen möta synnerligen stora svårigheter med hänsyn till den stora mängd af ofta mycket skrymmande varor, som skulle under en lång följd af år ända till patenttidens slut hållas i förvar. Svårigen kunde staten åtaga sig att magasinera och vårda allt det gods, som här kunde komma i fråga; och skulle förvaringen ske på målsegandens förskjutande kostnad, skulle denne i en stor mängd och måhända de viktigaste fall se sig nödgad att afstå från beslaget af fruktan för allt det bestyr, kostnad och ansvar, som åtföljde skyldigheten att vårda beslagsgodset. Rätteligen har man vid förslagets uppgörande låtit hvarje tanke på att förklara beslagsgodset förverkadt falla; och vid sådant förhållande synes beslaget ock hafva förlorat en ej ringa del af praktiskt ändamål. Då det dessutom ej gerna kunde komma i fråga att här, hvarest endast den förfördelade patenthafvaren bör få anställa åtal, tillåta beslag på förhand genom några statens tjenstemän, och domstolarne ej gerna annat än i undantagsfall skulle förordna om beslag förr än i sammanhang med det slutliga utslaget, sedan utredningen i målet blifvit afslutad, förlorade beslaget betydelse äfven derigenom att den tilltalade alltid finge godt rådruum att skaffa varor och redskap ur vägen och såmedelst rädda dem från beslag. Det hemställes på grund häraf, att stadgandet om beslag måtte utgå, och att i stället må lemnas föreskrift derom att de utan patenthafvarens tillstånd tillverkade varorna skola, der målseganden det äskar, till honom utlemnas mot ersättning af deras värde eller i afräkning efter värdet å det honom tillkommande skadestånd, samt att med de för den olagliga varutillverkningen utslutande användbara redskap skall, då målseganden det äskar, så förfaras, att missbruk dermed ej kan ske. Slutligen ansågs det nödigt och äfven riktigt att i patentlagen intaga föreskrift derom att den, som under tid, då han är ställd under tilltal för öfverträdelse af författningen, fortsätter samma förseelse, skall, när han dertill varder lagligen försvunnen, dömas till särskildt ansvar för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits.

Justitierådet *Lindhagen* erinrade särskildt, att de i förevarande § stadgade böter voro allt för ringa i förhållande till de stora belopp till vinst för lagöfverträdaren eller till förlust för patenthafvaren, som vid patentbrott kunde komma i fråga och till deras begående kunde innebära lockelse. Ville man ett verkligt patentskydd, måste man ock tilltaga böterna för patentbrott så höga, att de någorlunda kunde motsvara ändamålet, hvilket ingalunda vore fallet med de af komiterade föreslagna och i nu gällande patentlag bestämda; och då Justitierådet,

på sätt

på sätt ofvan förmåles, deltagit i hemställan om borttagande ur förslaget af föreskriften om beslag och hvad dermed står i samband, skedde det med tanken derpå att ändamålet kunde lämpligare och kraftigare vinnas genom skärpta bötesföreskrifter. Justitierådet ville för sin del hemställa, att böterna bestämdes från och med etthundra till och med femtusen kronor.

Justitieråden *Wretman* och *Rabe* anförde: Lika med de komiterade, hvilka uppgjort det remitterade förslaget, äro vi af den åsigt, att intrång i patenträtt icke bör straffas, om ej gerningen föröfvats med vetskap om dess rättskränkande beskaffenhet; och i fall, som förevarande, der fråga är om ett särskildt privilegium, synes oss äfven riktigt att, såsom i förslaget skett, dylik vetskap icke skall antagas vara för handen endast till följd deraf, att patentet blifvit i allmänna tidningarna kungjort. Men då förslaget uppställer såsom villkor för gerningsmannens straffbarhet att han skall veta, att patentet här i riket »åtnjutes», går förslaget efter vår tanke för långt. Visserligen är gerningen ej straffbar, om patentet är ogildt, förverkadt eller förfallet; men detta framgår af den lydelse, som 21 § bör ega, och behöfver derföre icke i 20 § uttalas. Vidare förekommer efter vårt omdöme mot förslaget att, efter ordalydelsen, den, som hölle till salu patenterade varor, ej mindre skulle i hvarje tillfälle hafva lof dertill af den, som för tillfället vore innehafvare af patenträtten, än äfven, derest han ej hade särskildt tillstånd af patenthafvaren att hålla varorna till salu, kunde fällas till straff för patentbrott, äfven om varorna blifvit med patenthafvarens medgifvande tillverkade för afsalu, samt att ett allt för starkt band skulle läggas på rörelsen och det fria utbytet, om köpmännen skulle, vid inköp eller mottagande till försäljning af patenterade varor, nödgas göra sig förvissade att varorna blifvit med patenthafvarens lof tillverkade. På grund häraf anse vi, som instämma så väl i hvad anmärkt blifvit mot det i förslaget begagnade uttrycket: »yrkesmässigt», som ock deri, att införsel i riket af patenterade varor ej bör vara tillåten utan patenthafvarens medgifvande, oss böra hemställa, att åt första stycket i 20 § måtte gifvas ett innehåll, hvaraf framginge dels att, utom i de fall, som omförmålas i 15 och 16 §§, ingen, med vetskap om här i riket meddeladt patent, finge utan patenthafvarens lof inom riket tillverka till afsalu eller i riket till försäljning införa varor, som patentet afsåge, eller vid tillverkning af varor till afsalu använda tillverkningsätt, hvarå patentet lydde, dels ock att, med undantag af förut åberopade fall, ingen finge till salu hålla oloffigen tillverkade varor,

som nämnda äro, med vetskap om den oloffiga tillverkningen, med mindre vederbörande patenthafvare gifvit lof till varornas försäljning.

Om första stycket i 20 § erhåller ett sådant innehåll, som ofvan föreslagits, bör ordet »veterligen» i andra stycket utgå. Beträffande innehållet deri för öfrigt instämma vi i hvad Justitieråden Naumann, von Hofsten, Huss och Lindhagen gemensamt i afseende derå anmärkt och hemställt, dock att, derest första stycket i § affattas i enlighet med vår mening, icke allenast oloffigen tillverkade, utan äfven oloffigen i riket införda varor böra till patenthafvaren, om han sådant äskar, utlemnas mot ersättning för värdet eller mot afdrag därför å honom tillkommande skadestånd.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: I likhet med komiterade anser jag patentskyddet icke böra få utgöra hinder för annan att till eget bruk tillverka varor eller använda tillverkningssätt, hvarå patent åtnjutes; men då härutöfver någon inskränkning i patentskyddet icke torde af hänsynen till andras handlingsfrihet vara påkallad, och dertill kommer att det af komiterade uppställda begreppet yrkesmässig tillverkning saknar den bestämdhet, som i en lag för dess tillämpning är erforderlig, hemställer jag, att mom. 1 i denna § må så förändras, att detsamma endast må innefatta förbud för någon att utom i de fall, som omförälas i 15 och 16 §§, utan patenthafvarens medgifvande, ej mindre i vidare mån än till eget bruk tillverka varor, hvarå patent här åtnjutes, än äfven att till salu hålla sådana varor, eller varor, som tillkommit genom sådant tillverkningssätt, hvarå patent här åtnjutes.

Slöjdföreningens hemställan om stadgande af ansvar för fortsatt patentbrott synes mig förtjent att tillstyrkas.

I förslagets text saknas all ledning för bedömande af frågorna om skadestånd till målseganden och huru borde förfaras med det gods, som blefve taget i beslag. För afhjelpande af denna ofullständighet tillstyrker jag, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med föreskrifterna i lagen angående eganderätt till skrift, den bestämmelse att de olagligen tillverkade eller till afsalu hållna varorna samt för sådan tillverkning uteslutande användbara redskap äfvensom värdet af hvad af sådant gods må hafva blifvit efter stämningens communicerande förskingradt skall såsom skadestånd tilldömas målseganden.

§ 21.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Huss* och *Lindhagen* yttrade: I sitt den 14 Juli 1856 afgifna utlåtande öfver det till Hög-

sta Domstolen då remitterade förslaget till förordning angående patent, hade Högsta Domstolen yttrat, att af grundsatsen det klanderrätt borde vara öppen för hvar och en, som ansåge patentet innebära ett ingrepp i hans rätt, följde, att, om under handläggning af åtal för intrång i patenträtt den tilltalade gjorde invändning, att patentet vore ogiltigt, frågan derom borde kunna i sammanhang med åtalet prövas, men att, om sådan invändning godkändes, deraf endast borde följa, att den tilltalade frikändes; och i öfverensstämmelse härmed hade äfven 14 § i förordningen den 19 Augusti 1856 blifvit affattad. Något skäl vore icke anfördt, som kunde föranleda, att denna en gång antagna regel nu frånträdde. Enligt de allmänna grunderna för rättegången i brottmål stode det en tilltalad öppet att få hvarje invändning, som kunde leda till hans frikännande, pröfvad i sammanhang med åtalet; och att ett patent vore ogildt, förverkadt eller förfallet kunde ofta framgå af så uppenbara förhållanden, att det skulle innebära den största obillighet att ålägga den obefogadt tilltalade att till ådagaläggande deraf instämma en klandertalan, vid äfventyr att eljest varda ansedd såsom brottslig. Ett stadgande i den af komiterade föreslagna syftningen rättfärdigades ej af det allmänna intresset att få det af målseganden obehörigen åberopade patentet förklaradt ogiltigt; ty derigenom lades på den tilltalade tungan af en rättegång, hvars omfattning sträckte sig utöfver hans eget behof af försvar mot ett obefogadt anfall; och ur synpunkten af patenthafvarens intresse påkallades stadgandet alldeles icke; ty för denne vore det en mindre olägenhet att förlora ett åtal för patentbrott än att förlora hela patentet. Det hemställes alltså, att den ifrågavarande paragrafen måtte i hufvudsaklig öfverensstämmelse med 14 § i nu gällande patentlag innehålla, att, derest, då någon tilltalas för intrång i patenträtt, det vid målets handläggning befinnes, att patentet bör anses ogildt, förverkadt eller förfallet, den tilltalade skall vara från ansvar fri.

Justitierådet *Rabe* anförde: Jag instämmer i det yttrande, som af Högsta Domstolens fleste ledamöter vid denna § afgifvits, men anser, att jemväl i det fall, att den tilltalade gitte visa sig hafva till den åtalade handlingen erhållit lof af någon, som han haft giltig anledning antaga vara innehafvare af patenträtten, den tilltalade, hvilken vid sådant förhållande handlat utan brottsligt uppsåt, borde vara från ansvar fri, äfven om befinnas skulle, att annan än den, med hvilken han afhandlat, i verkligheten egt åtnjuta patenträtten. Det vore efter min tanka hvarken med rättvisa eller billighet öfverensstämmande, om den tilltalade i fall, som nämndt är, skulle till straff för patentbrott fällas;

och jag hemställer derföre, att §:n, jemte ändring i öfrigt på sätt förslaget blifvit, måtte erhålla ett tillägg i den af mig anförda syftning.

§ 22.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *Lindhagen* och *Glimstedt* yttrade: Då det kan förutsättas flera fall, då patent upphör, än de i förslaget under denna § uppräknade, och en vidlyftig uppräkning i allt fall ej är behöflig, synes det som förevarande § endast borde såsom allmän regel föreskrifva, att, då patent upphört att gälla vare sig på grund af föreskriften i denna författning eller derigenom att innehafvaren afstått från patentet, det åligger patentmyndigheten att afföra detsamma ur registret och derom utfärda kungörelse i allmänna tidningarna.

§§ 23—25.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Glimstedt* yttrade: Då det icke syntes vara behöfligt att i samma förordning, som afsåge att ordna de rättsförhållanden, som hafva sammanhang med patentväsendet, meddela bestämmelser angående benämningen och organisationen af den administrativa myndighet, som skall hafva att handlägga patentärenden, och detta ej heller syntes lämpligt med hänseende dertill, att omständigheter, hvilka voro främmande för patentlagstiftningen, kunde föranleda förändring af den administrativa organisationen, utan att sådant behöfde inverka på nämnda lagstiftning, så ansågs, att i den nu ifrågavarande förordningen allenast borde hänvisas till patentmyndigheten eller den myndighet, som, enligt hvad nu är eller framdeles kan vara särskildt förordnad, har att handlägga patentärenden.

Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen* anförde: I dessa jemte flera föregående paragrafer bestämmes, att Kommerskollegium skall vara den myndighet, som handlägger patentfrågor. Det vill dock synas klart och är äfven bekräftadt af erfarenheten från alla länder med mera utvecklade patentanordningar, att patentsaken fordrar af sina handhavare en så omfattande sakkunskap i hvad dit hörer, att den omöjligen kan förutsättas hos en myndighet sådan som Kommerskollegium, hvars ledamöter tillsättas med hänsyn till behandlingen af helt andra slags frågor. Äfven med de modifikation, som innefattas i §§ 23 och 24, står patentstyrelsens felaktiga sammansättning enligt förslaget kvar, och det bristfälliga deri ökas än mera genom den blott tillfälliga anställning man velat medgifva dem, som skulle vara verkligt sakkunniga.

Patentverket måste vara ett fristående verk, som egnar sig uteslutande åt patentsaken, dess handhavande, studium och utveckling; och det ligger i sakens natur, likasom det är af erfarenheten bekräftadt, att en patentlagstiftning, om än så god i öfrigt, blir till ej ringa del endast en död bokstaf, om den ej uppehålls af ett verkligen godt patentverk. Icke heller anse vi det vara nödigt eller nyttigt, att Kommerskollegium göres till någon öfverstyrelse för patentverket, enär det utan tvifvel är bäst och lämpligast, att patentverket står sjelfständigt såsom enda instansen, lydande omedelbart under något af statsdepartementen. Till den kontroll öfver patentverkets arbeten, som kan utöfvas från departementet, kommer domstolarnes rätt att, på käromål af hvem som helst som anser sig förfördelad, döma öfver meddelade patenters gällande kraft. Vi få alltså hemställa, att såväl i § 4 som hela förslaget igenom ordet Kommerskollegium strykes och i stället införes ordet *patentverket*.

Vidare erinrade Justitieråden *Naumann* och *Lindhagen*, att i hvilken händelse som helst patentärendena ej borde, såsom i § 23 föreslås, fördelas på flera myndigheter, samt att sådana detaljföreskrifter, som t. ex. att en ledamot af patentmyndigheten skall åtnjuta samma skydd, som annan embetsman, ej borde inflyta i patentlagen.

§ 26.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Rabe* ansågo denna § böra innehålla stadgande att förordningen skall lända till efterrättelse från bestämd i densamma utsatt dag samt tillämpas å de patent, som der-efter meddelas; hvaremot i afseende å förut meddeladt patent äldre lag borde fortfarande gälla.

Justitieråden *Naumann*, *Huss*, *Lindhagen* och *Glimstedt* anförde: Då det ej vore rätt eller lämpligt att gifva den nya patentlagen tillbakaverkande kraft på rättsförhållanden, som redan voro bestämda på grund af nu gällande förordning i ämnet, hvilket i vissa fall ej ens låte sig verkställa, såsom i fråga om patentafgifter m. m., och det kunde vara lämpligt att äfven ansökningar, som inkommit innan nya lagen träder i kraft, bedömas efter nu gällande lag, hemställes, att förordningen angående patent den 19 Augusti 1856 måtte få fortfarande gälla i afseende å de patent, som på grund af densamma meddelats eller blifvit sökta, och den nya författningen således blifva gällande endast för de patent, hvarom ansökning inkommit till patentverket från och med den dag, då den nya författningen träder i kraft, allt med

iakttagande att den myndighet, som får uppdrag att enligt den nya lagen handhafva patentsaken, äfven öfvertager bestyret i afseende å de förut befintliga eller sökta patenten.

2:o. Förslag till förordning angående skydd för industriella mönster och modeller.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Ifrågavarande förslag afser att åt industriidkare, som låtit för sin räkning inregistrera mönster eller modell, bereda uteslutande rätt att samma mönster eller modell vid sin varutillverkning begagna. För att sådan rätt skall kunna i verkligheten genomföras erfordras, såsom ock förslaget följdriktigt innehåller, ej allenast förbud för hvarje annan industriidkare att begagna sig af sådant mönster eller modell, utan äfven förbud mot all försäljning af varor, som vore förfärdigade efter mönster eller modell, som kunde anses ega väsentlig likhet med inregistrerad mönster eller modell, och hvilka vore tillverkade af annan än den, som vore innehafvare af skydds-rätten eller hade dennes lof. Af sistnämnda förbud skulle följa, att en handlande, hvars rörelse afsåge sådana voror, der möster- eller modell-skydd kan ifrågakomma, skulle för hvarje varuinköp vara nödsakad att anställa omfattande efterforskningar och jemförelser för utrönande deraf att den vara, han ämnade införa i sitt lager, icke kunde hänföras till sådana, som enligt denna lag voro förbjudna till afsalu. Sådana efterforskningar skulle, i den mån mönsterskyddet blefve allmännare anlitadt, blifva allt svårare att verkställa, och köpmannen skulle ej kunna requirera en vara utan att hafva på förhand förskaffat sig noggrann kännedom om dess utseende. I fall dessa försigtighetsmått uraktlätes, vore han underkastad det äfventyr att kunna blifva nödsakad att behålla sin vara oförsäld i ända till 5 år, hvarefter densamma, förlegad och urmodig, kunde hafva förlorat största delen af sitt saluvärde.

Då således den föreslagna lagen till förmån för varutillverkning skulle åstadkomma synnerlig osäkerhet och betänklig skada för handelsnäringen, anser jag mig böra afstyrka förslagets antagande.

Vid härefter företagen granskning af förslaget, deruti Justitierådet *Glimstedt* deltog, förekom vid

§ 1.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten* och *Lindhagen* yttrade: Då det i förslaget begagnade ordet »yrkesmässigt» ej klart uttryckte hvad dermed afsåges, eller att fritaga tillverkning för eget bruk från det band, mönsterskyddet lade på den fria tillverkningsrätten, samt enär mönsterskyddet ej borde, såsom förslaget antydde, medföra någon uteslutande rätt att hålla här afsedda varor till salu, hemställdes, att mönsterskyddet måtte så bestämmas, att det medförde uteslutande rätt att inom riket begagna mönstret vid varutillverkning till afsalu.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* anförde: Denna § synes oss, förutom hvad af andre ledamöter i Högsta Domstolen blifvit i afseende å ordet »yrkesmässigt» erinradt och hvari vi instämma, gifva anledning till följande anmärkningar, att

då förslagets rubrik handlar om »skydd» för industriela mönster och modeller, samt 2 § om meddelande af sådant skydd;

då bestämmandet af den rätt, som beviljadt skydd för industriela mönster och modeller skulle medföra, efter vår tanka lämpligast bort meddelas i 10 § på enahanda sätt, som i förslaget till förordning angående patent i dess 20 § skett i afseende å patenträtten, desto hellre som stadgandena i 10 § uti förevarande förslag utvisa skyddsrättens omfång; samt

då, enligt vårt omdöme, till ifrågavarande förslag ej hör att meddela rättighet till idkande af handel eller tillverkande af fabriks- och handtverksarbeten;

1 § i förslaget bort angå ansökning om vinnande af skydd mot olofligt efterbildande af industriela mönster och modeller.

Justitierådet *Glimstedt* erinrade: De i denna § till betecknande af den rätt, som här afses, begagnade uttryck synas mig oegentliga och obestämda, och af Kommersekollegii yttrande framgår hurusom desamma jemväl kunnat anses innebära en mening, som uppenbarligen icke åsyftas. Jag föreställer mig emellertid förslagets syftemål vara att bestämma den afsedda rätten i afseende å mönster och modeller såsom uteslutande rätt att dem begagna vid varutillverkning, som *inom riket* såsom yrke utöfvas; och hemställer jag derföre, att paragrafen må i enlighet härmed omredigeras.

§ 2.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Lindhagen* och *Glimstedt* anförde: I likhet med hvad som erinrats vid granskningen af förslaget

till patentlag hemställles, att äfven i denna förordning endast borde hänvisas till den myndighet, som, enligt hvad särskildt kunde komma att förordnas, vore behörig att handlägga ärenden angående mönsterskydd. Då vidare denna myndighets befattning med sådana ärenden ej borde sträckas längre än att, såsom förslaget mening äfven syntes vara, verkställa en inregistrering utan någon föregående pröfning af egarens personliga kvalifikationer eller af mönstrets nyhet eller beskaffenhet i öfrigt, och vid sådant förhållande åt förfarandet borde gifvas den enklaste form, men förslaget bestämmelser syntes föranleda der-till, att inregistreringsmyndigheten skulle meddela utslag på en af mönstrets egare formligen gjord ansökan, hvaraf dröjsmål och ökade kostnader uppkomme, så hemställes, att de föreskrifter, hvarom här är fråga, måtte gå derpå ut att, om någon vill förvärfva det med författningen afsedda mönsterskydd, han skall till vederbörande myndighet ingifva anmälan derom, med uppgift huru länge han vill åtnjuta det-samma jemte tvåfald afbildning af det eller de anmälda mönstren; att, sedan detta fullgjorts och den i § 5 omförmälda afgift blifvit erlagd, anteckning om den gjorda anmälan skall ske uti ett af myndigheten för sådant ändamål upprättadt register, samt att det ena exemplaret af afbildningen skall återställas till egaren, försedt med bevis om inregistreringen, men det andra förblifva i myndighetens förvar.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till hvad Kommerskollegium yttrat vid denna §.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* yttrade: Vid förevarande §, som, enligt hvad vi vid § 1 anført, bort vara den första i förslaget och angå ansökning om vinnande af skydd mot olofligt efterbildande af industriella mönster och modeller, anse vi oss sakna giltig anledning till andra anmärkningar i öfrigt, än dels att, om Kommerskollegium finner mönster eller modell, därför skydd sökes, vara af föargelseväckande beskaffenhet, ansökningen bör afslås, men eljes, så framt sökanden iakttagit hvad denna § innehåller och inbetalt den i 5 § stadgade afgift, samt stadgandena i 11 § ej lägga hinder i vägen, utan vidare pröfning det sökta skyddet under förbehåll om annans bättre rätt beviljas; dels ock att stadgande synes oss böra införas derom, att Kommerskollegium skulle ega meddela närmare föreskrifter angående beskaffenheten af den afbildning af mönster eller modell, som skulle till kollegium ingifvas.

§ 3.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Lindhagen* och *Glimstedt* funno det böra tydligen utsägas, att skyddstiden skall räknas från *inregistreringen*, och erinrade vidare att, enär en sådan författning, som den nu föreslagna, hos oss är alldeles oförsökt, största varsamhet torde till en början böra iakttagas i afseende å den tidrymd, under hvilken skyddet bör åtnjutas, samt hemstälde derför och då man i flera land, der sådan författning finnes, ej ansett sig böra utsträcka skyddstiden till mera än tre år, att den till en början ej heller hos oss måtte bestämmas längre. Gillades detta, kunde skydd för hela den i lagen medgifna tid utan nämnvärd olägenhet sökas af en hvar, och den i förevarande § behandlade frågan om förlängning af begärd skyddstid skulle då förfalla.

Justitierådet *Rabe* ansåg giltiga skäl icke förefinnas att den en gång sökta och beviljade skyddstiden skulle få förlängas.

§ 4.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten*, *Lindhagen* och *Glimstedt* erinrade att, om de ändringar, som blifvit föreslagna vid §§ 2 och 3, biföllos, förevarande § i förslaget komme att utgå.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till hvad Kommerskollegium vid denna § yttrat.

Justitierådet *Rabe* anförde: Då för den händelse att samma eller väsentligen lika mönster eller modell för tvännes eller fleres räkning inregistrerats, den borde ega företräde till mönstrets eller modellens begagnande, som skydd derför först sökt, så framt han eljes egde sådant för mönstret eller modellen åtnjuta, borde, efter min tanka, i skyddsregistret anteckning göras jemväl om dagen och den tid på dagen, då ansökning om skydd för mönster eller modell till Kommerskollegium ingafs.

§ 5.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten*, *Lindhagen* och *Glimstedt* ansågo att, om erinringarna vid § 3 gillades, sista punkten af förevarande § komme att förfalla.

Justitieråden *Naumann*, *Rabe* och *Huss* ansågo det böra föreskrifvas att, om ansökningen afsloges, det inbetalda afgiftsbeloppet borde

till vederbörande återställas; hvarjemte Justitierådet *Rabe* erinrade, att, om hvad han vid 3 § anmärkt godkändes, sista punkten i 5 § borde utgå.

Justitieråden *Naumann* och *Huss* instämde uti den af Kommerskollegium gjorda hemställan om afgifternas höjande.

§ 6.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann* och *von Hofsten* anmärkte: Den omständigheten att ett mönster kan visas hafva förekommit på en vara, som ingått i rörelsen, syntes ej billigtvis böra utgöra hinder för mönstrets rätte egare att vinna och fortfarande åtnjuta skydd för detsamma. Då vidare, på sätt vid § 3 enirats, skyddet borde räknas från inregistreringsdagen, och enär, såsom vid granskningen af förslaget till patentlag anmärkts, skyddet ej borde lägga hinder i vägen för tillverkning till eget bruk, hemställes, att förevarande § måtte så uppställas, att han innehölle föreskrift derom att skydd ej må tillgodonjutas för mönster, som redan då det inregistrerades förekommit i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller inom riket användts vid tillverkning af varor till afsalu eller icke väsentligen skiljer sig från sådant mönster.

Justitierådet *Lindhagen* erinrade, att orden »som beviljadt blifvit» borde utgå, och att ordet »ansökningstiden» borde utbytas mot »tiden för inregistreringen.»

Justitieråden *Rabe* och *Huss* anförde: Om hvad vi vid 1 och 2 §§ i förslaget framställt godkännes, torde lämpligen i 5 § kunna införas, att skydd ej finge åtnjutas för annat mönster eller annan modell, än som den, hvilken skyddet sökt, sjelf förfärdigat, förfärdiga låtit eller annorledes lagligen förvärfvat.

§ 7.

Justitieråden *Wretman*, *Rabe* och *Huss* hemställde, att orden »yrkesmässig varutillverkning» måtte utbytas mot orden »varutillverkning inom riket till afsalu.»

Justitieråden *Naumann*, *von Hofsten* och *Lindhagen* hemställde lika med Kommerskollegium, att ifrågavarande § måtte utgå, hvartill ytterligare skäl förekomme, om, såsom hemställdt blifvit, skyddstiden inskränktes till tre år.

§ 8.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Lindhagen* ansågo denna § endast böra innehålla, att tvist derom huruvida skydds rätt må anses ogild eller förverkad skall anhängiggöras vid allmän domstol.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* yttrade: Då enligt förslaget till förordning angående patent det skulle vara så väl allmän åklagare som en hvar annan tillåtet att genom anställande af rättegång få patent förklaradt ogildt eller förverkad, torde den rättsliga grunden dertill icke vara någon annan, än att patent ansetts i allmänhet angå allmännyttiga föremål och beröra ett allmänt intresse. Denna grund förefinnes icke, efter vår tanke, för analogt stadgande i nu ifrågavarande förslag, enär mönster- och modellskyddet egentligen afser att trygga enskilda intressen; och det synes oss vid sådant förhållande äfven vara i hög grad obilligt att blottställa skydds rättens innehafvare för rättegångar, anställda af någon, hvars intresse icke beröres af eller måhända aldrig ens någonsin kommer att träffas af det beviljade mönster- eller modellskyddet. Vi hemställa derföre, att ifrågavarande § måtte ändras så, att den endast kommer att innehålla, att, om någon, som innehade skydds rätt för mönster eller modell, förmenade sig till begagnande af mönstret eller modellen hafva bättre rätt, än annan, som äfven innehade skydds rätt för samma eller väsentligen lika mönster eller modell, han egde derom mot denne föra talan; hvarjemte torde böra stadgas, att sådan talan skulle anställas vid domstol i den ort, der den sistnämnde hade sitt hemvist.

Justitierådet *Glimstedt* anförde: På de skäl, jag vid granskning af förslaget till lag angående patent anført, anser jag, att talan i det afseende, som sägs i § 8, icke bör tillkomma annan än den, hvars rätt af frågan är beroende, äfvensom att anteckning angående dom i sådan talan icke bör i registret ega rum.

§ 9.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till Kommerskollegii utlåtande vid denna §.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* erinrade, att, om deras hemställan vid § 8 godkändes, orden »njuta skydd för» borde utbytas mot orden »vidare begagna.»

§ 10.

Justitieråden *Naumann, von Hoffsten, Huss* och *Lindhagen* åberopade hvad de gemensamt yttrat vid granskningen af §§ 20 och 21 uti förslaget till förordning angående patent, samt hemstälde, att hvad som der komme att stadgas måtte i tillämpliga delar blifva gällande äfven för författningen om skydd för mönster och modeller; hvarvid Justitierådet *Huss* erinrade, att, då offentliggörande af beviljad mönsterskydd ej i förevarade förslag vore, såsom i fråga om meddeladt patent, föreskrifvet, ansvar för olofligt efterbildande af inregistrerad mönster ej borde ega rum i annat fall, än då visas kunde, att efterbildaren egt kännedom om det förut beviljade skyddet.

Justitieråden *Wretman* och *Rabe* yttrade: Jemte det vi anse oss böra anmärka dels att 10 § bort till förekommande af missförstånd tydligen utmärka, att efterbildande af mönster eller modell vore straffbart endast då sådant skett utan lof af den, som egde åtnjuta skydds rätt för mönstret eller modellen, dels ock att efter ordalydelsen den som hölle till salu varor, hvilka blifvit tillverkade efter mönster eller modell, som inregistrerats, kunde, derest han ej hade särskildt tillstånd af skydds rättens innehafvare att hålla varorna till salu, fällas till straff, ändå att varorna blifvit efter mönstret eller modellen lofligen tillverkade för afsalu, få vi, då i afseende å de handlingar, hvilka borde uti ifrågavarande förslag med straff beläggas, samma grunder synas böra iakttagas, som vi antagit böra följas beträffande patentbrott, hemställa, att §:n måtte erhålla ett dermed öfverensstämmande innehåll. I sådant fall borde, efter vår åsigt, förklaras

dels att ingen, som hade vetskap, att visst mönster eller viss modell för annans räkning inregistrerats, finge, utan lof af skydds rättens innehafvare, vid varutillverkning inom riket för afsalu efterbilda mönstret eller modellen;

dels ock att varor, vid hvilkas tillverkning mönster eller modell, som inregistrerats, olofligen efterbildats, ej finge af någon, med vetskap derom, hållas till salu, med mindre vederbörande innehafvare af skydds rättens gifvit lof till varornas försäljning;

samt stadgas, att den, som häremot bröte, skulle, på talan af den, hvilken enligt förordningen egde åtnjuta skydd för mönstret eller modellen, straffas med böter från och med 20 till och med 1,000 kronor, der han ej gitte visa sig hafva till sin åtalade handling fått tillstånd af någon, som han haft giltig anledning antaga innehafva skydds rättens;

hvarjemte beträffande utlemnande till målseganden af oloffigen tillverkade eller i riket införda varor och redskaps förstörande, äfvensom vidkommande bestraffning af fortsatt förbrytelse och åtalsrätten borde meddelas enahanda bestämmelser, som af oss föreslagits vid 20 § uti förslaget till förordning angående patent;

och torde hvad 10 § innehåller till närmare förklaring utaf beskaffenheten af den efterbildning, som borde anses oloffig, lämpligen kunna intagas i särskild § eller blifva särskildt stycke i 10 §:n.

Justitierådet *Glimstedt* anförde: Då en efterbildning i och för sig, äfven om densamma sker oloffigen och med vetskap att originalet är för annans räkning inregistrerad, icke torde vara en handling af beskaffenhet att derigenom göres något intrång i skyddsrätten, utan sådant intrång sker först då efterbildningen gagnas vid varutillverkning, hemställer jag, att de i denna § afsedda påföljder må stadgas icke för den, som oloffigen efterbildar, utan för den, hvilken vid varutillverkning, den der såsom yrke bedrifves, oloffigen gagnar mönster, som utgör efterbildning af mönster, det han vet vara för annans räkning inregistrerad, äfven om efterbildningen skett i annat mått eller i andra färger än det inregistrerade mönstret innehåller, eller om i öfrigt endast oväsentliga ändringar vidtagits.

I likhet med hvad vid granskningen af förslaget till lag angående patent tillstyrkts torde särskildt ansvar böra stadgas för den, som, medan han står under åtal för förseelse emot denna lag, enahanda förseelse fortsätter.

Deremot anser jag mig af skäl, som redan förut anförts, böra hemställa, att stadgandet om ansvar för försäljning af varor, som blifvit oloffigen tillverkade, må alldeles utgå eller åtminstone inskränkas till sådana varor, som den tilltalade ej kan visa vara af honom köpte eller reqvirerade före den tid, då han måste anses hafva erhållit kännedom om inregistreringen. Vål inses, att nu föreslagna uteslutning eller inskränkning måste förringa och stundom alldeles omintetgöra verkan af erhållet mönsterskydd, men sådan skada torde vara mindre än den, som genom ett absolut saluförbud blefve tillskyndad den, som i god tro för afsalu inköpt oloffigen tillverkade varor.

Det i 2 mom. förekommande uttrycket »mönstrets innehafvare» torde utbytas mot ordet »målsegande.»

Slutligen anser jag böra efter denna i en särskild § upptagas en föreskrift af enahanda innehåll, som 21 § i förslaget till patentlag.

§ 11.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till Kommerkollegii utlåtande vid denna §.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Enligt ordalagen i 1 mom. af denna § skulle den föreslagna lagen vara tillämplig å varutillverkning hvar helst den utöfvades, allenast den skedde efter mönster tillhörigt svensk medborgare eller sådan utländing, som här i riket lagligen utöfvar varutillverkning; men med afseende å innehållet af 1 och 7 §§ samt vid jemförelse med komiterades motiv torde framgå uppenbart att lagen är afsedd att ega tillämplighet endast å inhemsk varutillverkning; och då detta icke behöfver i en särskild § upprepas, hemställer jag, att 1:sta punkten må utgå.

Slutligen, då detta lagförslag åsyftande skydd för den inhemska industrien, skulle, för att kunna göras tillämpligt mot den inhemska industrien till skydd för utländsk sådan, erfordra väsentliga ändringar och omarbetningar, anser jag, att bestämmelsen i 2 mom. af denna § icke bör i detta förslag inrymmas.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss* och *Lindhagen* ansågo, att stadgande borde i författningen införas angående företrädesrätten i det fall att samma eller väsentligen lika mönster eller modell för tvännes eller fleres räkning inregistrerats, i afseende hvarå Justitieråden *Wretman, von Hofsten* och *Lindhagen* ansågo företrädet böra beräknas efter inregistreringsdagen, men Justieråden *Rabe* och *Huss* efter ansökningstiden.

Justitierådet *Rabe* anförde särskildt: Under åberopande af hvad jag yttrat vid 13 § i förslaget till förordning angående patent, anser jag, att förslaget bör jemväl innehålla, att beviljad skydds rätt för mönster eller modell får med eller utan vilkor eller inskränkning öfverlätas å annan, men öfvergår vid innehafvarens död, om sådan öfverlåtelse ej skett, till hans rättsinnehafvare efter lag.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten* och *Lindhagen* ansågo sig äfven böra afgifva yttrande i anledning af komiterades hemställan att lagen angående efterbildning af konstverk den 3 Maj 1867 måtte sålunda ändras, att det i § 4 mom. 2 af nämnda lag förekommande undantagsstadgande måtte utgå, dervid bemålde Justitieråd funno för sin del, att

den tillämnade författningen angående skydd för industriela mönster och modeller, sådan den föreslagits, ej påkallade den af komiterade ifrågasatta ändringen af lagen angående efterbildning af konstverk.

3:o. Förslag till förordning angående skydd för varumärken.

Justitierådet *Lindhagen* yttrade: det skydd, som afses i förslaget, är af den art, att det helt och hållet faller inom Strafflagens område. Utan att ingripa allt för våldsamt och störande i den allmänna samfärdseln kan man svårligen ålägga straff för begagnande af annans märke med mindre än att det är erkänt eller anses uppenbart, att den tilltalade vid handlingens begående vetat utaf att annan redan förut hade lika märke, hvilket blifvit på det i författningen bestämda sätt offentliggjordt. Men i sådant fall är den tilltalade förvunnen om oredlighet eller bedrägeri, som bör bedömas endast efter strafflagen; och är denne icke nog uttömmande för att kunna meddela det skydd, som billigt kan fordras uti ifrågavarande hänseende, så lärer rätta medlet vara att genom utveckling af strafflagen söka bota bristen. Ser man ock på lydelsen af § 8 i det remitterade förslaget, så visar sig, att komiterade ej heller kommit till annat resultat än att den stora apparaten med en ny författning reducerats helt enkelt till ett tillägg till strafflagen, — en form för lagstiftningen som är så mycket mindre lämplig, som reda och konsekvens alldeles offras ifall man på sådant sätt bildar små fristående strafflagar bredvid den stora. Vill man nödvändigt hafva en författning uti förevarande ämne, så synes denna böra inskränkas till ett reglemente för varumärkens inregistrering, hvarigenom staten går de enskilda till mötes att för dem underlätta det offentliggörande, som omförmäles i Kongl. Kungörelsen den 13 Juni 1862, der det heter: »ankommande det följaktligen på fabriks- och handtverksidkare sjelfve att, om de så för godt finna, å sina arbeten anbringa egna stämplars eller märken och dessa stämplars eller märkens utseende och beskaffenhet offentligen tillkännagifva.» Den nya författningen blefve då hvad den bör vara eller en utveckling af den, såsom mig synes, riktiga grundsats, hvilken också tyckes vara följd i nämnde kungörelse, eller att märkenas offentliggörande är en åtgärd af den enskilde för att skaffa sig bevisningsmedel ifall han skulle nödgas väcka

åtal enligt allmän lag mot annan för svikligt begagnande af hans märke.

Hvad förslaget i öfrigt angår, så beträder man svårigen en god väg genom en författning, som har så godt som till syfte att framkalla en oändlig äflan i fråga om skydd, och som sannolikt skall hafva till följd en jagt till uppspårande af förmenta lagöfverträdelser, i jämförelse med hvilken forna tiders bönhasjagter försvinna till intet. Olägenheterna häraf skola tilltaga i samma mån rörelsen utvecklas och blifver lifligare. Den osäkerhet och oro i handel ochandel, som på sådant sätt framkallas, skola säkerligen i ytterst ringa mån kunna godtgöras genom de fördelar, som må tillskyndas några få stora yrkesidkare, vare sig personer eller bolag, som grunda sin rörelse på stark omsättning till ej ringa del på utlandet och hvilkas intressen hufvudsakligen skulle genom författningen tillgodoses. Det vill också synas som särskilda varumärken skulle i en stor del fall vara obehöfliga, om man redbart ville tillita den vida naturligare utvägen att utsätta sitt namn eller firma jemte tillverkningsstället eller det ställe, der handeln drifves; men den farhågan ligger nära till hands att tanken på den i förslagets 5 § omhandlade industrien med öfverlåtelse af varumärken ej så litet bidragit att framkalla föreställning om ett större behof af sådana märkens användande än som verkligen kan finnas till.

På grund af hvad jag sålunda anført kan jag för min del ej tillstyrka antagandet af en sådan författning, som med förslaget afses.

Vid härefter företagen granskning af de grunder för den tillämnade författningen, som behandlats under förslagets särskilda para grafer, uti hvilken granskning Justitierådet Lindhagen deltog, förekom vid

§ 1.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss* och *Lindhagen* anförde: Då första punkten i § 9 uppenbarligen hör till det ämne, som behandlas i förevarande §, synes anmärkning emot nämnda punkt och § 1 böra ske i ett sammanhang. Det bör då erinras, att, enär skyddadt varumärke ej bör afse ett personligt privilegium, utan måste hafva till syfte att utmärka varutillverkning eller handel, som verkligen utöfvas, författningen bör uppställas så, att en sådan mening tydligen framgår deraf. Vidare bör det utsägas otvåtydigt, hvilket icke är fallet genom den i första punkten af § 9 begagnade ordställning, att alldeles lika fordran ställes på svensk medborgare och utländning i det afseende

ende, hvarom der är fråga, eller att de skola lagligen idka varutillverkning eller handel i riket. Slutligen bör erinras, att ordalagen må väljas så, att ingen tvekan finnes derom att skyddet är lika kraftigt ehvad märket anbringas på sjelfva varan eller på det kärl eller omslag, hvori hon förvaras.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Då förslaget säkerligen icke afser att stadga skydd för märken å andra varor, än som äro afsedda för afsalu, då på det lagen må vinna tillämplighet jemväl i afseende å de slag af varor, der märke ej kan anbringas å sjelfva varan utan endast å det kärl eller omslag, hvori densamma förvaras, och då i fråga om lagens omfång uppenbarligen icke näringsidkarens nationalitet, utan det huruvida näringen utöfvas inom eller utom Riket måste vara det bestämmande, hemställer jag, att 1 § må sålunda affattas att hvar, som inom Riket lagligen idkar varutillverkning eller handel, må under de villkor, som nedan i lagen bestämmas, vinna uteslutande rätt till begagnande af de särskilda märken, hvarmed han vill beteckna de varor, som här af honom för afsalu tillverkats eller till salu hållas, ehvad märket anbringas å sjelfva varan eller å dess inpackning.

I följd häraf hemställes ock, att 1 mom. i 9 § må utgå.

§ 2.

Justitieråden *Wretman* och *Lindhagen* yttrade: Med åberopande af hvad som erinrats vid granskningen af förslaget till patentlag om olämpligheten att göra patentverket till sededomare, hemställes, att det här förekommande förbudet att meddela skydd för märke, hvars begagnande vore egnadt att väcka förargelse, måtte utgå. Huruvida skydd må meddelas bör icke få bero på en myndighets tycken angående hvad som må anses förargelseväckande eller ej; och kommer, på sätt nedan hemställes, myndighetens åtgärd att inskränkas till blott en inregistrering, så finnes än mindre skäl att föreskrifva en pröfning ensamt i afseende å den förargelseväckande egenskapen.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till Kommerskollegii utlåtande vid denna §.

Justitierådet *Glimstedt* erinrade: I likhet med hvad Danska lagen den 2 Juli 1880 angående skydd för varumärken innehåller torde från rätt till sådant skydd uteslutas jemväl sådant märke, som innehåller vare sig annan persons eller firmas namn eller namn å annan ort än der tillverkningen egt rum.

§ 3.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Lindhagen* och *Glimstedt* erinrade, i likhet med hvad som blifvit hemställt vid de två föregående författningsförslagen, att man ej borde i författningen definitivt bestämma hvilken myndighet skall hafva bestyret med inregistreringen, utan borde hänvisning ske allenast i allmänna ordalag till inregistreringsmyndigheten.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till Kommerskollegii utlåtande derom att den offentliga myndigheten skall utfärda kungörelse om hvarje beslut, genom hvilket ansökning om skydd för varumärke blifvit bifallen.

Justitierådet *Rabe* erinrade: Då i de fall, att lika eller väsentligen lika varumärken med afseende å samma varuslag blifvit för tvännes eller fleres räkning inregistrerade, den skulle hafva företräde till märkenas begagnande, som inregistrering af desamma först sökt, anser jag, att i varumärkesregistret anteckning bör göras jemväl om dagen och den tid på dagen, när inregistreringsansökningen till Kommerskollegium ingafs.

Justitierådet *Lindhagen* anförde särskildt: Af ordalagen synes, att man tänkt sig ett omständligt tillvägagående med ansökan, pröfning och formligt utslag. Sådant synes dock aldra minst vara på sin plats med en så enkel sak, som märkenas inregistrering, utan torde författningen i detta afseende böra innehålla föreskrift derom att, om allt blifvit fullgjordt, som författningen fordrar för inregistrerings erhållande, hvartill jemväl hör att den bestämda afgiften blifvit erlagd, anteckning om märket skall ske uti ett för sådant ändamål upprättadt register.

§ 5.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss* och *Lindhagen* anförde: Föreskriften i denna § om öfverlåtelse af skyddsrätten synes icke kunna gillas. Afsigten med författningen bör ej vara annat än den att bereda varutillverkare och handlande, hvilka redan förvärfvat sin näring ett godt anseende eller önska bereda den ett sådant, tillfälle att genom ett särskildt kännetecken, som ej må brukas af andra, låta allmänheten veta, hvilka varor som komma från dem och för hvilkas godhet de således ikläda sig ett moraliskt ansvar, af hvilket förfarande då äfven allmänheten skulle tillskyndas båtnad. Men det kan

icke vara välbetänkt att, såsom här föreslås, göra varumärket till en personlig rätt, som genom öfverlåtelse öfvergår från man till man utan samband med den rörelse, till hvars fromma skyddet ursprungligen var gifvet, och sålunda framkalla här i landet en ingalunda önskvärd industri att göra affärer i varumärken, hvarigenom allmänheten icke längre skulle i varumärkena hafva någon ledning för sitt omdöme, hvarest goda varor voro att tillgå, utan tvärtom skulle blifva i det afseendet vilseledd. Det hemställes alltså, att hvad som stadgas i andra och tredje punkterna af förevarande § måtte utgå. Deremot vore det i sin ordning och torde äfven vara nödigt att bestämdt uttrycka i författningen, att varumärkena icke må gälla annat än såsom åtföljande den varutillverkning eller handel, till hvilkas förmån de ursprungligen blifvit inregistrerade, derest den, som genom arf, öfverlåtelse eller på annat lagligt sätt öfvertagit denna rörelse, derom inom viss tid gör anmälan.

Justitierådet *Rabe* tillade för sin del: Derest hvad förslaget innehåller i andra och tredje punkterna af 5 § bibehålles, torde tvekan kunna uppstå dels huruvida någons rättighet att begagna visst varumärke kunde annorledes än genom öfverlåtelse öfvergå till annan, dels ock om verkliga meningen med stadgandet i tredje punkten, såsom t. ex. huruvida förenämnda rättighet, ändå att densamma blifvit å annan öfverlåten, fortfarande mot tredje man tillkomme öfverlåtaren, samt huruvida den, å hvilken rättigheten till begagnande af visst varumärke blifvit å någon öfverlåten, kunde, på talan af annan, dömas till ansvar för märkets nyttjande, ehuru han dertill fått tillstånd af den, för hvilkens räkning märket inregistrerats.

Justitierådet *Naumann* ansåg förevarande § handla om *skyddsrättens* öfverlåtande, således icke om varumärket allena, utan om detta i förening med den varutillverkning eller handel, hvilken varumärket tillhör; hvadan Justitierådet ej fann sig kunna biträda ofvanstående anmärkning.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Skyddsrätten för varumärket synes mig stå i sådant sammanhang med den rörelse, hvarå märket gagnas, att någon öfverlåtelse af skyddsrätten utan öfverlåtelse af sjelfva rörelsen borde snarare förbjudas än genom lagstadgande befrämjas, hvarföre jag tillstyrker, att 2:dra och 3:dje punkterna i denna § må utgå.

§ 6.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten*, *Rabe*, *Huss* och *Lindhagen* ansågo stadgande böra i författningen införas derom att sådan tvist, hvarom i denna § sägs, må göras anhängig vid domstol i den ort, der svaran-

den har sitt hemvist; samt yttrade vidare: att, om någon, före förslagens utfärdande såsom lag, å sina varor användt särskildt märke, som han jemväl derförinnan enligt Förordningen den 13 Juni 1862 offentligen tillkännagifvit, billigheten syntes fordra, att, derest han inom viss tid från det förslaget blefve som lag gällande, ingifvit ansökning om märkets inregistrering och sådan skett, honom borde tillerkännas företräde till märkets begagnande framför annan, som tidigare för samma märke sökt inregistrering, men det icke nyttjat och offentliggjort innan förslaget utfärdades såsom lag.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten* och *Lindhagen* tillade: Företräde till skydd för varumärke i händelse af kollision torde ej kunna, såsom här sägs, räknas från tiden för anmälan eller ansökning, utan från den tid, då skyddet uppstod genom inregistreringen. En sådan grundsats är ock följd i nästföregående § och torde äfven här böra följdriktigt tillämpas.

Justitierådet *Naumann* fäste uppmärksamheten på Kommerskollegii yttrande vid denna §.

§ 7.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss* och *Lindhagen* ansågo stadgande böra i författningen införas derom att skydd för varumärke upphör inom viss utsatt tid sedan den varutillverkning eller handel, för hvars skydd märket inregistrerats, upphört att utöfvas.

Justitierådet *Lindhagen* yttrade särskildt: Då det är svårt att på förhand tillförlitligt uppräknat alla de fall, då vunnet skydd kan upphöra, synes det mig lämpligast att i författningen införa allenast en allmän föreskrift att, då till inregistreringsmyndighetens kännedom kommit att vunnet skydd förverkats eller eljest upphört, så skall det märke, hvarför skyddet vunnits, afföras ur registret.

§ 8.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss* och *Lindhagen* anförde: Enär bland handlingar, som i allmänna strafflagen med ansvar beläggas, äfven upptagits i 22 kap. 16 § den: att olofligen å tillverkning, som till salu hålles, sätta annans märke, än rätte tillverkarens, borde ifrågavarande författningsförslag hafva till ändamål icke att genom ansvarsbestämmelser gifva skydd för varumärken, hvarigenom förslaget inginge på ett område, som tillhörde allmänna strafflagen, utan

endast att meddela bestämmelser om sättet och villkoren för vinnande af uteslutande rätt till begagnande af särskilda varumärken samt om villkoren för sådan rätts åtnjutande och om dess upphörande, men erforderligt skydd för varumärken beredes derigenom, att ofvan berörda lagrum ändrades så, att det deri stadgade straff komme att drabba jemväl den, som olofligen å varor satte lika eller väsentligen lika märke med sådant, till hvars begagnande för samma varuslag, honom veterligen, annan hade uteslutande rätt, eller som olofligen hölle till salu varor, hvilka, honom veterligen, voro, på sätt nämndt är, olagligen betecknade; hvarjente torde kunna föreskrifvas, att de olofligen anbragta märkena skulle utplånas, om så ske kunde, eller ock varorna förstöras.

Hvad särskildt angår andra stycket i 8 §:n, synes oss detsamma desto mindre böra hafva sin plats uti förevarande förslag, som förslaget icke innehåller några bestämmelser angående nyttjande af namn eller firma såsom varumärke, utan endast meddelar föreskrifter om rätt till begagnande af »särskilda» varumärken, hvarmed, enligt hvad motiven närmare utvisa, icke skulle förstås varutillverkares eller handlandes namn eller firma.

Vi hemställa alltså, att hvad 8 § innehåller måtte ur förslaget uteslutas.

Justitierådet *Naumann* fäste uppmärksamheten på innehållet af Kommerskollegii utlåtande vid denna §.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Förslagets syfte med första alternativet i första mom. af denna § lärar väl ej afse att till brott konstruera annat förfarande än det då varutillverkare eller handlande olofligen å sina varor, som till salu hållas, sätter märke af beskaffenhet som i paragrafen sägs; men då sådant förfarande, äfven om lof dertill må vara af den privilegierade märkesinnehafvaren meddeladt, likväl innefattar ett brott mot allmänheten, som genom likheten med det privilegierade märket utsättes för möjligheten att blifva bedragen i afseende å omständigheter, som vid inköp äro för köpare bestämmande, får jag, under åberopande af hvad vid 1 § i fråga om märke å emballage anförts, hemställa, att orden »hvar som olofligen å varor sätter märke» må ändras till:

»Varutillverkare eller handlande, hvilken å sina varor, som till salu hållas, eller å kärl eller omslag, hvari sådana varor vid försäljning utlemnas, sätter märke.»

2 mom. i denna § afser fall, som icke innefatta kränkning i någon rätt, den der i detta lagförslag utgör föremål för bestämmande; hvarföre detta mom. torde ur §:n utgå.

Deremot torde böra i en särskild § efter denna upptagas en föreskrift af enahanda innehåll som 21 § i förslaget angående patent.

§ 9.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss och Lindhagen* hänvisade till hvad de yttrat vid § 1.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig, i afseende på senare punkten, till Kommerskollegii utlåtande vid förevarande §, samt hemställde tillika, huruvida icke de tre »iakttagelser» borde observeras, hvilka äro omnämnda i slutet af § 19 uti Dansk Lov den 2 Juli 1880 om Beskyttelse för varemärker.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Med afseende å hvad jag redan i afseende å 1 mom. af denna § anført, hemställer jag, att denna § må innehålla, att det på Konungens särskilda pröfning ankommer huruvida Förordningens bestämmelser må, under förutsättning af ömsesidighet, förklaras gälla äfven till skydd för märken å varor, som utrikes tillverkas eller bringas i handel.

§ 11.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Rabe, Huss, Lindhagen och Glimstedt* yttrade, att, såvida någon uteslutande rätt till begagnande af sådana varumärken, som förslaget afsåge, icke torde hafva, enligt hittills gällande föreskrifter, kunnat förvärfvas, sista punkten uti ifrågavarande § syntes böra utgå.

Deremot och då upplyst vore, att inom vissa industrigrenar begagnades märken, hvilka uteslutande bestodo af bokstäfver eller siffror, äfvensom lika märken, ansågo Justitieråden

dels att från förbudet mot inregistrering af varumärke, som uteslutande bestode af bokstäfver eller siffror, borde undantagas de fall, när varutillverkare eller handlande redan, innan förslaget blefve såsom lag utfärdadt, sådant märke begagnat å samma varuslag, hvilka de ville dermed fortfarande beteckna, dock att ansökning om dylika märkens inregistrering borde göras inom viss tid från det lagen trädde i verksamhet;

dels ock att stadgande borde i förslaget införas derom att, om två eller flere inom viss i förslaget bestämd tid från detsammans inträdande i kraft som lag sökt inregistrering af lika eller väsentligen lika, af dem, före förslagets utfärdande såsom lag, å samma varuslag nyttjade

märken, och inregistrering af märkena skett, den skulle hafva företräde till deras begagnande, hvilken, innan förslaget utfärdades som lag, märkena såsom sina jemlikt Förordningen den 13 Juni 1862 först offentligen tillkännagifvit.

Anmäles.

Ex protocollo

E. Adlersträhle.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 25 Januari 1884.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THYSELIUS,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA.

Chefen för civildepartementet, Statsrådet von Krusenstjerna anförde i underdånighet:

»Sedan Eders Kongl. Maj:t den 11 Maj 1877 behagat åt särskilde komiterade uppdraga, bland annat, att utreda, huruvida och i hvilka fall patentskydd kunde vara berättigadt och för vårt land gagneligt, samt, derest sådant skydd fortfarande skulle anses nyttigt och behöfligt, utarbета förslag till förordning i ämnet, afgåfvo desse komiterade den 6 November 1878 underdånigt betänkande angående patentskydd med förslag till förordning angående patent. Öfver detta förslag har, i enlighet med den 30 December 1878 meddelad nådig befallning, Kommerskollegiet, efter att hafva infortrat yttrande från, bland andra,

styrelsen för svenska slöjdföreningen, inkommit med underdånigt yttrande af den 18 Juni 1880, hvarefter Högsta Domstolen afgifvit utlåtande i ämnet, sådant detsamma finnes intaget i Högsta Domstolens protokoll för den 12 Oktober 1881».

Efter att hafva redogjort för innehållet af såväl komiterades berörda förslag som ock de deröfver afgifna yttranden, anförde Departementschefen vidare:

»Då komiterade afgåfvo sitt underdåniga betänkande voro tidsförhållandena mindre gynsamma för genomförande af viktiga reformer på patentlagstiftningens område. Den mot patentinstitutionen fiendtliga rörelse, som uppstått i början af 1860-talet, hade visserligen efter de omfattande undersökningar rörande patentskyddets verkan, som föranstaltats i England år 1871, och efter patentkongressen i Wien år 1873 gifvit vika för andra och sundare åsikter samt efterträds af sträfvanden att i patentlagstiftningen införa reformer, hvarigenom såväl uppfinnarens som samhällets intressen behörigen tillgodosågos.

Dessa sträfvanden hade äfven burit frukt i den för hela tyska riket gemensamma patentlag, som utfärdats den 25 Maj 1877. Men flere af de i denna lag upptagna nya grundsatser voro ännu föremål för kontroverser mellan de patenträttslärde, och deras praktiska tillämpning hade under allt för kort tid fortgått för att man med afseende å dem skulle i någon vidsträcktare mån kunnat åberopa erfarenhetens vittnesbörd. I de länder, der patentinstitutionen fått sin förnämsta användning och utveckling, England och Nordamerikas Förenta stater, hade reformarbetet ännu endast stannat vid förslag.

Sedan nämnda tid hafva emellertid förhållandena väsentligen förändrats. I flera af de frågor, som utgjort föremål för olika åsikter, hafva större klarhet och enighet ernåtts. Den tyska patentlagen har under en längre tidsföljd varit i verksamhet och befunnits lämplig att i mycket tjena till förebild vid andra länders lagstiftningsarbete. I Norge föreligger ett hufvudsakligen på den tyska lagens grundval utarbetadt förslag till lagstiftning i ämnet, afgifvet i Januari 1883 af särskilde komiterade, och äfven i patentinstitutionens stanland, England, har ny patentlag, i många delar bygd på väsentligen samma grunder, den 25 Augusti nyss nämnda år utfärdats.

De bemödanden att öfvervinna patentinstitutionens territoriela begränsning, hvilka allt sedan Wienerkongressen fortgått jemsides med reformarbetet inom de enskilda staternas lagstiftningar, hafva äfven nyligen i väsentlig mån krönts med framgång, i det vid den internationela konferens, hvilken på inbjudning af Franska Republikens regering

egde rum i Paris under Mars månad sistlidna år, och vid hvilken äfven de Förenade Rikena voro representerade, uppgjorts förslag till en internationel konvention angående den så kallade industriela eganderätten, hvilken konvention för närvarande biträdts af ett stort antal stater inom och utom Europa.

Ifrågavarande viktiga lagstiftningsarbete torde på grund häraf nu böra bringas till fullbordan. I sådant syfte har också ett förslag till förnyad förordning angående patent blifvit inom civildepartementet utarbetadt, hvilket jag nu tillåter mig för Eders Kongl. Maj:t anmäla.

Vid utarbetandet af detta författningsförslag hafva komiterades förslag af år 1878 och de med anledning deraf afgifna yttranden, särskildt Kommerskollegiets och Högsta Domstolens, tjänat till väsentlig ledning, hvarjente tagits behörig hänsyn till den nyaste utländska lagstiftningen i ämnet. Det på grund häraf först uppgjorda utkastet har sedermera äfven undergått granskning af några i patentfrågor särskildt förfarna personer, åt hvilka utkastet för sådant ändamål öfverlemnats, och hafva deras erinringar delvis föranledt en ytterligare omarbetning af förslaget.

Hufvudgrunderna i förslaget äro i korthet följande:

Patent meddelas för nya uppfinningar af industriela alster eller af särskilda sätt för sådana alsters tillverkning.

Patentskydd tillkommer endast uppfinnaren eller dennes rättsinnehafvare.

Svensk och utländsk uppfinnare äro i fråga om patentskydd likstälde.

Vid pröfning af patentansökningar användes det s. k. uppbuds-förfarandet.

I fråga om sättet för meddelande mellan patentsökande och andra parter, å ena, samt patentmyndigheten, å andra sidan, lemnas åtskilliga stadganden i syfte att, med öfvergifvande af en alltför sträng formalism i berörda hänseende, meddelandet måtte befrias från alla onödigt hämmande band.

Patenttiden är lika för alla patent, 15 år.

För patents erhållande och fortfarande åtnjutande skola afgifter erläggas. Inbetalningen sker successive för hvarje patentår med lägre belopp i början och högre under senare delen af patenttiden. Sammanlagda beloppet af afgifterna till patentmyndigheten för ett patent, som förblifver i kraft under hela patenttiden, uppgår till 775 kronor.

Patentsbeskrifningens offentliggörande sker genom patentmyndigheten och på allmän bekostnad.

För åtnjutande af patentskydd fordras, att uppfinningen inom viss tid (tre till fyra år) efter patentets meddelande bringas till utöfning inom riket och att den sedermera fortfarande utöfvas.

Något s. k. licenstvång finnes ej, men om det allmännas intresse sådant fordrar, kan Konungen föreskrifva, att en patenterad uppfinning skall mot ersättning upplåtas till statens eller allmänhetens begagnande.

Twister om patents giltighet upptagas i första hand af Stockholms rådstufvurätt.

Ansvarer för patentbrott är skärpt mot hvad nu gäller.

Särskilda stadganden äro gifna i syfte att möjliggöra Sveriges anslutning till Pariserkonventionen.

Patent, meddeladt enligt äldre lag, kan, om patenthafvaren så önskar, få utbytas mot ett patent enligt den nya författningen.

I fråga om förslaget särskilda bestämmelser anhåller jag att beträffande de delar, som öfverensstämma med hvad komiterade föreslagit, i allmänhet få hänvisa till de af komiterade i deras betänkande anförda motiv, och torde jag således nu få inskränka mig hufvudsakligen till att redogöra för anledningen till de ändringar, som ifrågasättas.

1 §. Vid 1 § hafva styrelsen för svenska slöjdföreningen och Kommerskollegiet anmärkt, att i författningen borde, på sätt i gällande patentlag skett, införas ett uttryckligt stadgande derom att jemväl förbättringar af redan patenterade uppfinningar kunna göras till föremål för patent, men att i sådant fall patentet icke må afse annat än sjelfva förbättringen. Af anledningar, komiterade anført, hafva emellertid några särskilda stadganden härom icke funnits erforderliga; sådana förekomma icke heller i de nyare främmande patentlagarne.

I särskildt afgifvet yttrande har en ledamot i komitén yrkat, att i författningen måtte bestämdt angifvas, att endast uppfinnare och uppfinnares rättsinnehafvare äro berättigade till patents erhållande. I samma riktning hafva ock sedermera samtliga myndigheter uttalat sig. Då det föreslagna stadgandet obestriddligen på det närmaste öfverensstämmer med den antagna grunden för patenträtten, har stadgandet ansetts böra i författningen inflyta, hvarvid det synts böra affattas i så nära öfverensstämmelse med motsvarande stadgande i nu gällande lag, att deraf jemväl framgår, att patentsökandes nationalitet icke i och för sig kan utgöra något hinder för patents meddelande.

2 §. Med upptagande af en bestämmelse i den tyska patentlagen hafva komiterade från föremålen för patent uteslutit, bland annat, »alster, som på kemisk väg eller genom blandning af särskilda ämnen framställas». Lika med Kommerskollegiet anser jag dock en dylik in-

skränkning i den allmänna bestämmelsen om industriela alsters patenterbarhet mindre lämplig. Den förekommer ej heller i den nya engelska patentlagen.

Enligt komiterades förslag skulle ett mera fullständigt offentliggörande af en uppfinning, vare sig genom dess beskrifvande i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller genom öppen utöfning, städse medföra, att dylik uppfinning vid sedermera skeende ansökning om patent icke finge betraktas såsom ny och följaktligen ej heller kunde patenteras. Skola ej sådana bestämmelser leda till obillighet, synas de emellertid böra för vissa fall modifieras. De flesta patentlagar stadga nemligen, att en noggrann beskrifning öfver uppfinningen skall i sammanhang med patents beviljande offentliggöras. Skulle nu en dylik publikation i utlandet betaga uppfinningen dess egenskap af nyhet, så att en sedermera här i landet skeende patentansökning på denna grund måste afslås, stode för utländsk uppfinnare ingen annan utväg öppen än att samtidigt ingifva ansökning härstädes och i utlandet, ett tillvägagående, som dock uppenbarligen ofta kunde vara förenadt med betydande svårigheter. Vår nu gällande patentlag har också tagit hänsyn härtill och undantagit offentliggörandet af en uppfinning utrikes för vinnande af patent från den allmänna regeln, att en uppfinning, för att vara patenterbar, icke får vara förut offentliggjord. Detta stadgande går dock för långt så till vida, att någon tid icke finnes bestämd, inom hvilken efter offentliggörandet i utlandet ansökan om patent härstädes bör hafva inkommit; och har på grund häraf föreslagits, att vederbörande visserligen bör erhålla rätt att, äfven om hans uppfinning offentliggjorts af utländsk patentmyndighet, likväl å samma uppfinning härstädes erhålla patent, dock endast under förutsättning, att ansökning derom inkommer inom sex månader efter offentliggörandet i utlandet. Ett liknande temporärt skydd mot den eljest stadgade följden af en uppfinnings offentliggörande torde äfven af lätt insedda skäl böra medgifvas för det fall, att en uppfinning förevisas å internationel utställning. Dessa båda undantag, som hafva sin motsvarighet i flere utländske patentlagar, äro för öfrigt äfven påkallade af möjligheten af en anslutning från svensk sida till den internationela patentunionen. Pariserkonventionen upptager nemligen under artiklarne 4 och 11 i samma syfte affattade bestämmelser.

Angående beskaffenheten af de handlingar, som böra biläggas ansökan om patent, innehåller komiterades förslag bland annat, att dylik ansökan skall beledsagas af tydlig och fullständig samt af erforderliga ritningar, modeller och varuprof åtföljd beskrifning, hvaremot

3 §.

4, 5 och
26 §§.

åt patentmyndigheten skulle öfverlemnas att angående patenthandlingarnes beskaffenhet i öfrigt meddela närmare föreskrifter. Mot sistnämnda stadgande har, som det synes med fog, blifvit anmärkt, att detsamma innebär en alltför vidsträckt fullmakt för patentmyndigheten, hvarigenom denna komme att ingripa i sådant, som endast tillhörde lagstiftningen. De närmare föreskrifter i ämnet, som icke anses böra inflyta i patentförordningen, torde också lämpligast meddelas antingen i patentmyndighetens instruktion eller i särskilda reglementariska bestämmelser, hvilka dock icke lära böra utfärdas förr än patentmyndigheten fått tillfälle att i ämnet afgifva förslag.

I sjelfva författningen torde för öfrigt i förevarande afseende böra upptagas något fullständigare bestämmelser än de af komiterade förslagna. Såväl beskrifningen som de för uppfinningens tydliggörande erforderliga ritningar synas sålunda, för att underlätta bestyret med patentpublikationerna, böra ingifvas i två exemplar. Då vidare en fullständig kännedom om de respektive uppfinningarne måste anses såsom ett oeftergiffligt vilkor för patents meddelande, torde det med afseende å beskrifningens innehåll böra uttryckligen stadgas, att densamma skall vara så tydlig och fullständig, att sakkunnig person med ledning deraf kan utöfva uppfinningen. Såväl vid förpröfningen som i händelse af möjligen uppkommande tvist om patenträttighet torde det slutligen vara fördelaktigt, om patentsökanden tvungits att redan från början noggrant angifva och begränsa sina patentanspråk. På grund häraf har, med upptagande af ett i flere utländske patentlagar förekommande stadgande, sökanden fått sig ålagdt att ej mindre i ansökningsen uppgifva uppfinningens benämning, än ock i beskrifningen bestämdt angifva hvad han anser vara det nya i uppfinningen.

På sätt styrelsen för svenska slöjdföreningen och Kommerskollegiet anmärkt, synes deremot ingifvandet af modeller och varuprof icke böra fordras i andra fall, än då sådant för uppfinningens tydliggörande är oundgängligen behöfligt.

På de inom Högsta Domstolen anförda skäl har jag trott det böra åläggas utrikes bosatt patentsökande att vid ansöknigen foga sjelfva fullmagten för det ombud, hvilket han är skyldig att för sig ställa, äfvensom att denna fullmakt bör vara så vidsträckt, att den innefattar rätt att å hufvudmannens vägnar svara icke allenast vid domstol utan i allt hvad patentet angår.

Om i författningen uttryckligen angifves, att patent icke må meddelas annat än åt uppfinnaren och dennes rättsinnehafvare, torde det äfven böra åläggas patentsökande, som ej sjelf är uppfinnare, att vid

patentansökningen föga de handlingar, som styrka hans anspråk såsom innehafvare af uppfinningen.

Det af komiterade från nu gällande patentlag upptagna stadgandet, att, derest sökanden ingifvit beskrifningen med dess bilagor förseglad, förseglingen ej må brytas förr än ärendet till pröfning företages, lär svårigen äfven vid en förpröfning, anordnad i öfverensstämmelse med komiterades förslag, alltid kunna iakttagas. Om, på sätt vid 10 § föreslås, patentskyddet får vidtaga redan med ansökningens ingifvande, synes ett dylikt stadgande ej heller vara af något särskildt behof påkalladt.

Synnerligen önskvärdt är, att patentlagstiftningen så anordnas, att den icke genom onödig formalism lägger hinder i de patentsökandes väg. Ur denna synpunkt torde sättet för meddelanden emellan patent-sökande och andra parter, å ena, samt patentmyndigheten, å andra sidan, böra särskildt beaktas, likasom ock de åtgärder patentmyndigheten har att vidtaga, då ansökningshandlingar inkommit i ofullständigt skick. I förenämnda hänseende har jag med upptagande af en utaf en reservant inom komitén framställd åsigt, som sedermera äfven vunnit understöd inom Högsta Domstolen, trott det böra ej mindre medgifvas patentsökande och öfriga vederbörande, som hafva med patentmyndighet att skaffa, att skriftligen med posten utan mellanhand af ombud vända sig direkt till patentmyndigheten, än ock åläggas nämnda myndigheten att i vissa fall på samma sätt efter uppgifven adress meddela sig med vederbörande. En dylik anordning är visserligen hittills hos oss temligen oförsökt och ett förslag om dess införande torde kanske just på grund häraf möta åtskilliga betänkligheter. En närmare bekantskap med förfarandet skall dock, enligt min öfvertygelse, utvisa, att det samma icke är svårare att tillämpa härstädes än i utlandet, der det länge varit användt, samt att de fördelar, det bereder den patentsökande allmänheten, vida motväga det ökade besvär, det möjligen kan tillskynda patentmyndigheten.

Hvad åter angår den påföljd, som bör stadgas för underlåtenhet att iakttaga de formela föreskrifterna rörande patenthandlingarnes beskaffenhet, så synes det ur den ofvan angifna synpunkten icke kunna försvaras att låta ett formellt fel omedelbart föranleda patentansökningens afslående. Patentmyndighetens pligt att i vissa fall genom direkt korrespondens meddela sig med den patentsökande allmänheten torde här företrädesvis böra komma till användning, och patentmyndigheten har därför fått sig ålagdt att, derest sökanden ej med afseende å patentansökningen och dess bilagor iakttagit hvad ho-

nom ålegat, och anledning ej förekommit att med hänsyn till ansökningens innehåll eller öfriga i 6 § angifna omständigheter genast afslå ansökningen, hålla sökanden tillhanda skriftlig underrättelse, att handlingarna icke äro kompletta, eller, om fullständig adress i ansökningen uppgifvits, till honom öfversända sådan underrättelse med posten. Fullgör ej sökanden sedermera inom viss af patentmyndigheten bestämd tid hvad som brister, torde deremot patentansökningen böra anses förfallen.

6, 7 §§.

Jag delar fullkomligt komiterades åsigt derutinnan, att om man också, i fråga om patentärendens behandling, måste såsom principiellt riktigast beteckna det så kallade förpröfningssystemet, enligt hvilket ett patents alla både materiella och formella förutsättningar göras till föremål för en fullständig undersökning från patentmyndighetens sida, det dock icke bör ifrågasättas att i vårt land söka införa ett dylikt förfarande. Oafsedt att detsamma äfven i de länder, der det fullständigast genomförts, visat sig, särskildt i fråga om pröfning af uppfinningars nyhet, otillräckligt för sitt ändamål, hvilket för öfrigt äfven torde ligga i sakens natur, är det nemligen i följd af de vidlyftiga undersökningar, som deraf påkallas, och de mångsidiga tekniska insigter, som det förutsätter hos patentmyndigheten, förknippadt med så betydande kostnader, att man redan på denna grund måste rygga tillbaka för dess tillämpande. Erkännes emellertid den princip, på hvilken detta system hvilar, torde äfven hvarje åtgärd, hvarigenom möjlighet till en fullständigare och mera omfattande förpröfning beredes, böra betecknas såsom ett framsteg; och synes det på denna grund uppenbart, att komiterades förslag skulle ej obetydligt vinna i styrka genom en förening med det i utlandet flerstädes tillämpade så kallade uppbudssystemet, enligt hvilket patentmyndigheten genom offentligt uppbud lemnar allmänheten tillfälle att inkomma med invändningar mot ifrågasatta patenters beviljande samt sålunda söker att åt förpröfningen gifva en kontradiktorisk form. Komiterade hafva visserligen här emot invänt att, då uppbudet icke kunde tilläggas preclusiv verkan, komme vederbörande industriidkare antagligen icke att begagna sig af det erbjudna tillfället att motsätta sig beviljandet af patent, enär de i alla händelser efter patentets meddelande kunde i vanlig ordning väcka talan om dess annullering. Den nyligen i Tyskland vunna erfarenheten gifver dock icke stöd för ett dylikt antagande, utan har man i detta land haft allt skäl att lyckönska sig till uppbudsförfarandets införande. Från den 1 Juli 1877, då den nya tyska patentlagen trädde i kraft, till utgången af år 1879, framkallade nemligen 11,051

af »das Patentamt» företagna uppbud 2,039 invändningar, hvilka återgafvo anledning till att 539 patentansökningar afslagos. År 1880 för-
anledde 4,422 då företagna uppbud 897 invändningar och 300 afslag. År 1881 eller det sista år, för hvilket statistiska uppgifter funnits att tillgå, hade att uppvisa 4,751 uppbud, 955 invändningar och 313 afslag, hvilket otvetydigt synes häntyda på, att uppbudsförfarandet i Tyskland med hvarje år visar sig mer och mer motsvara det dermed afsedda ändamålet. Det är för öfrigt icke endast i Tyskland, som ifrågavarande förfarande befunnits praktiskt. England, som först infört detsamma, har i sin nya patentlag bibehållit det, och äfven i den norska patentkomiténs nu föreliggande förslag har det blifvit upptaget. I Danmark förordades det år 1874 af såväl Landstinget som Folketingets utskott. Att på förhand hindra uppkomsten af ett skenpatent, hvilket vid en tillämpning af uppbudssystemet kan ske genom en enkel anmälan hos patentmyndigheten, måste väl ock vara vida mer betryggande emot oberättigade anspråk, än att sedermera, då kanske redan marknaden är öfversvämmad af obehörigen tillkomna alster, underkasta sig den osäkerhet, som en process för utverkande af patentets upphäfvande kan medföra. Huru för öfrigt härmed än må förhålla sig, bör det icke förbises, att genom det nu föreslagna förfarandet, utan något nämnvärdt ökad arbete för patentmyndigheten och utan särskild kostnad för de patentsökande, beredes möjlighet till en fullständigare förpröfning och på grund häraf äfven ett säkrare skydd för lagligen bestående patenträttigheter.

Såsom redan blifvit antydt, innefattar uppbudet ett vädjande till den i saken intresserade allmänheten att sjelf fullständiga de ofullkomligheter i patentmyndighetens förberedande undersökning, som ej kunna förekommas. Tydligt är dock, att ett dylikt vädjande icke är påkalladt i andra fall, än då nämnda undersökning icke i och för sig gifvit tillräcklig anledning till patentansökningens afslående. Om således patentmyndigheten vid företagen pröfning finner uppfinningens föremål icke vara af sådan beskaffenhet, att patent derå enligt lag må meddelas, eller att uppfinningen uppenbarligen icke är ny, eller har sökanden uppgifvit annan som uppfinnare, men försummat visa, att han är dennes rättsinnehafvare, eller underlåtit erlägga föreskrifven patentafigift, så finnes naturligen intet skäl, hvarför icke ansökningen utan vidare skulle afslås. Uppbudet skulle deremot komma till användning i de fall, då den förberedande undersökningen icke gifvit anledning till ansökningens afslående. Patentmyndigheten skulle då i

allmänna tidningarne införa kungörelse om ansökningen med angifvande af dess hufvudsakliga innehåll, hvarefter under viss tid, hvilken lämpligen synes kunna bestämmas till två månader, ansökningshandlingarna borde hos patentmyndigheten hållas tillgängliga för allmänheten med rätt för en hvar att mot ansökningens bifallande framställa invändningar. Efter uppbudstidens slut skulle patentansökningen sedermera företagas till slutlig pröfning tillsammans med möjligen inkomna invändningar samt patentmyndigheten efter omständigheterna antingen afslå ansökningen eller meddela det sökta patentet. Det ligger härvid i sakens natur, att då afsigten med uppbudet endast varit ett fullständiggande af den patentmyndigheten eljest åliggande förpröfningen, bör ett meddelande af patent utan afseende å framställd invändning icke föranleda dertill, att en sådan invändning efter patentets meddelande icke å nyo kan i laga form framställas och pröfvas. Kontrollen öfver att patentskyddet icke kommer någon obehörig till del måste äfven i sista hand öfverlemnas åt den i saken intresserade.

Om bestyret med patents publicerande, på sätt komiterade föreslagit, från vederbörande patenthafvare öfverflyttas på patentmyndigheten, torde skäl saknas att ålägga nämnda myndighet att utfärda patentbrefven efter anslag eller att eljest, utom genom föreskrifna publikationer, underrätta vederbörande om patentansöknings bifallande.

Då för erforderlig kännedom om meddelade patent icke oundgängligen lär erfordras offentliggörandet af alla beskrifningen möjligen åtföljande bilagor utan endast sådana, som äro för det afsedda ändamålet nödiga, torde stadgandet härom böra i sådant syfte ändras.

10 §. Enligt komiterades förslag skulle, i likhet med hvad för närvarande eger rum, patenttiden räknas först från patentbrefvets utfärdande. De fleste nyare patentlagar räkna emellertid nämnda tid från den dag, då ansökningen inkom. Det synes äfven vara principiellt riktigt att på uppfinnaren sjelf må bero, vid hvilken tidpunkt skyddet för hans uppfinning skall börja; och i synnerhet torde detta vara i sin ordning vid användning af uppbudssystemet, som eljest lätt nog kunde gifva anledning till betänkliga missbruk.

Komiterade hafva föreslagit en inskränkning i den allmänna patenttiden för det fall, att någon, som utrikes erhållit patent å en uppfinning, sedermera härstädes söker få samma eller väsentligen lika uppfinning patenterad. Patent skulle då härstädes icke få meddelas för

längre tid än det i utlandet meddelade patentet förblefve gällande. Såsom motiv för denna inskränkning har anförts, att vår industri och handel eljest skulle råka i en ogynsam ställning gent emot utlandets. Då emellertid, på sätt inom Högsta Domstolen anmärkts, denna ställning i allt fall ej blefve ogynnsammare, än derest patent å uppfinningen aldrig varit annorstädes än här i riket meddeladt, samt stadgandet för öfrigt äfven med de modifikationer, som af Kommerskollegiet deruti föreslagits, lätt nog torde kunna föranleda till åtskilliga förvecklingar och svårigheter, har detsamma blifvit ur författningen uteslutet.

Redan den år 1873 i Wien församlade patentkongressen förordade att genom en stigande afgiftsskala lägga i uppfinnarens intresse att så snart som möjligt låta ett gagnlöst patent förfalla. Tillvaron af dylika patent kunna nemligen uppenbarligen icke annat än skada de industrier, inom hvilka de förekomma. Andra skäl tala äfven för en dylik anordning, som för närvarande är iakttagen i alla nyare patentlagar. Under det nemligen patenthafvaren vid patenttidens början ofta utan motsvarande fördel måste vidkännas betydande utgifter för uppfinningens tillämpning och spridning, bör uppfinningens afkastning och dermed äfven dess förmåga att bära patentafgifter under patenttidens fortgång successivt stegras. Komiterade hafva äfven så till vida upptagit ifrågavarande princip, som patentafgiften satts lägre för de två första åren, nemligen till 50 kronor per år, än för den efterföljande patenttiden, då den för hvarje år skulle utgå med 100 kronor.

En något mera graderad afgiftsskala torde dock bära tillämpas, derest det afsedda målet verkligen skall ernås. Men härförutom böra afgifterna i sin helhet ej obetydligt nedsättas, derest de icke skola verka hämmande på patentväsendets utveckling. Dessa afgifter böra nemligen uppenbarligen icke sättas högre, än att å ena sidan patentmyndigheten beredes fullt tillräckliga inkomster, samt å andra sidan gagnlösa patent omintetgöras. Båda dessa syften synas dock kunna ernås med ej obetydligt lägre afgifter än de af komiterade föreslagna, hvilkas sammanlagda belopp för ett under 15 år gällande patent skulle uppgå till 1,400 kronor.

Den afgift, som skall åtfölja patentansökningen, lär dock icke kunna bestämmas till lägre belopp än det af komiterade ifrågasatta, eller 50 kronor, enär, då ovisst är om och huru länge några ytterligare afgifter komma att betalas, den första afgiften bör vara afsedd att företrädesvis betäcka kostnaderna för patentärendets behandling och patentets offentliggörande. Härvid möter visserligen den betänk-

11 §.

lighet, att om stämpelafgiften för patentbrevet bibehölles oförändrad till det belopp, hvartill densamma enligt gällande stämpelförordning och med beräkning af fix patenttid af 15 år för alla patent skulle uppgå eller 105 kronor, komme utgifterna för ett patents erhållande att utgöra 155 kronor, en summa alltför betungande för en fattig uppfinnare, hvilken, först sedan uppfinningens industriella användbarhet blifvit åtminstone i viss mån erkänd genom patentet, kan vara i tillfälle att förskaffa sig låneunderstöd för uppfinningens bringande till utöfning. För undanrödjande häraf lär emellertid chefen för finansdepartementet vara betänkt på att föreslå Eders Kongl. Maj:t aflåtande af framställning till Riksdagen om stämpelafgiftens nedsättning till 25 kronor.

Hvad åter beträffar den öfriga patenttiden, torde årsafgifterna lämpligen kunna anordnas så, att patenthafvaren för hvarje af det andra, det tredje, det fjerde och det femte patentåret i förskott erlägger 25 kronor, för hvarje af de följande fem åren 50 kronor och för hvarje af de fem sista åren 75 kronor. Sammanräknade beloppet af de afgifter, som skulle erläggas för ett *under hela den fastställda patenttiden fortfarande* patent, komme sålunda att uppgå till 775 kronor eller, med tillägg af stämpeln, 800 kronor, ett belopp, som fördeladt på femton år icke torde böra anses betungande för en uppfinning af den betydenhet, att densamma verkligen förtjenar att patenteras, särdeles om man besinnar, att deruti äfven inbegripes den med patentets offentliggörande förknippade kostnad, hvilken hittills omedelbart drabbat patenthafvaren.

Afgifterna för ett patent med samma patenttid som den nu föreslagna utgöra sammanlagdt i Tyskland 4,717 kronor (5,300 riksmark), i Frankrike 1,080 kronor (1,500 francs) och i Österrike 1,071 kronor (700 floriner). I Belgien äro afgifterna för 15 år 864 kronor (1,200 francs) och för 20 år 1,512 kronor (2,100 francs), i England för 14 år 2,772 kronor (154 £) och i Amerika för 17 år 121 kronor (35 dollars). Enligt norska lagförslaget skulle afgifterna uppgå till 625 kronor.

En beräkning af de inkomster, som med den nu i fråga satta anordningen skulle beredas patentmyndigheten, möter visserligen åtskilliga svårigheter, men med temlig visshet synes dock kunna antagas, att de föreslagna afgifterna skola till fullo förslå till bestridande af kostnaden för patentpublikationerna och patentmyndighetens öfriga utgifter, äfvensom inom kort derutöfver lemna tillgång till aflöning af den för patentärendens handläggning nödiga personalen. Antalet i vårt land beviljade patent har nemligen under senare tider nästan med

hvarje år högst betydligt ökats.⁹⁾ Sistlidet år inkommo till Kommerskollegiet 510 patentansökningar, af hvilka 44 afslogos och 466 ledde till patents beviljande. Den nya författningens tillämpning torde emellertid föranleda dels, att ett större antal ansökningar blifva afslagna eller förfalla, dels ock möjligen att icke så många uppfinningar af mindre värde patenteras. Utan att allt för mycket misstaga sig, synes man dock kunna antaga, att åtminstone 400 patent komma att meddelas under det första året, sedan den nya författningen träd i kraft, eller år 1885, äfvensom att sedermera för hvarje år, åtminstone under en tidsföljd af 15, 20 år, antalet af beviljade patent kommer att öfverstiga det föregående årets med minst 5 procent, och således uppgå under 1886 till 420, under 1887 till 441 o. s. v. Ensamt genom den i fråga varande afgiften för patents erhållande skulle således patentmyndigheten beredas en årlig inkomst af respektive 20,000, 21,000, 22,050 kronor o. s. v. Huru afkastningen af de senare patentårens afgifter kommer att utfalla, beror naturligtvis på huru länge patenten i allmänhet kunna antagas gälla. Hittills har en betydande minskning gemenligen inträdt under tredje och fjerde patentåret, hvartill grunden torde vara att söka i det med det förstnämnda af dessa år vidtagande utöfningstvänet. Med den nya författningens tillämpning torde skyldigheten att erlägga årliga patentafigifter komma att redan före nämnda tidpunkt medföra en liknande verkan. Den norska patentkommissionen har antagit, att vid det andra patentårets ingång endast sjutio procent af det ursprungligen beviljade antalet patent komma att qvarstå, vid tredje patentårets ingång femtio procent, vid fjerde patentårets ingång fyrtio procent, samt att en successiv minskning år från år sedermera kommer att inträda i detta antal, så att endast omkring fem procent hinna fram till det femtonde året eller med andra ord, att af 400 år 1885 beviljade patent endast 20 äro i kraft under år 1899. Enligt denna beräkningsgrund och med antagande, på sätt nyss blifvit nämndt, att beviljade patent utgöra år 1885 400, år 1886 420 o. s. v., skulle patentmyndighetens inkomster af patentafigifter uppgå under år 1899 till 126,375 kronor.⁹⁹⁾ Denna

*) Antalet beviljade patent utgjorde:

1858	41.	1875	226.	1880	406.
1863	121.	1876	235.	1881	400.
1868	146.	1877	261.	1882	440.
1873	178.	1878	285.	1883	406.
1874	188.	1879	327.		

**) Inflytande patentafigifter:

1885	20,000 kr.	1890	54,675 kr.	1895	96,550 kr.
1886	28,000 "	1891	63,300 "	1896	105,000 "
1887	34,400 "	1892	71,675 "	1897	112,800 "
1888	40,125 "	1893	79,750 "	1898	119,925 "
1889	45,775 "	1894	87,600 "	1899	126,375 "

beräkning är naturligtvis i viss mån osäker och möjligen upphöra patenten tidigare att gälla, än norska kommissionen antagit, men å andra sidan har ej tagits i beräkning afgiften för ansökningar, som sedermera afslås eller förfalla, och icke heller inkomsterna af äldre patent, som enligt 27 § utbytas mot nya, hvilka inkomster under första åren icke torde blifva obetydliga. Ej heller har medtagits den särskilda stämpelafgiften för patentbrevet.

13 §. Ändamålet med det jemväl i nu gällande patentförordning förekommande stadgandet om skyldighet för patenthafvare att i vissa fall för sig ställa ombud är endast, att alltid någon inom riket må finnas, som är behörig att i hvad patentet angår svara för patenthafvaren. På sätt komiterade sjelfve antydt, är också, i händelse af underlåtenhet att ställa sig detta stadgande till efterrättelse, ändamålsenligast att åt offentlig myndighet öfverlemna att utse sådant ombud, hvarom här är fråga. Patentmyndigheten lär dock icke lämpligen kunna öfvertaga detta bestyr. Deremot synes intet skäl förefinnas, hvarföre man icke skulle uppdraga åt allmänna domstolarne att i förekommande fall efter anmälan utse de erforderliga ombuden. På grund häraf och då den af komiterade föreslagna påföljden för uraktlåtenhet att ställa sig ifrågavarande föreskrift till efterrättelse jemväl i öfrigt föranledt befogade anmärkningar, torde komiterades förslag i denna del böra ersättas af ett stadgande i nu angifna syfte.

15 §. På sätt komiterade föreslagit, synes i fråga om utfinnandet af lämpliga garantier för att en uppfinning, hvarå patent meddelats, äfven må komma till en för samhället nyttig utöfning, det så kallade utöfningstvängt fortfarande i främsta runnet böra komma till användning. Härvid torde dock, oafsedt de anmärkningar som af Kommerskollegiet blifvit framställda mot det under § 11 i komiterades förslag upptagna stadgandet, någon annan kontroll icke erfordras derå, att behörig utöfning af en patenterad uppfinning verkligen kommer till stånd, än att, jemte det underlåtenhet att fullgöra hvad patenthafvaren i berörda hänseende åligger förknippas med patenträttens förlust, det öfverlemnas åt den i hvarje särskildt fall intresserade att om patentets upphäfvande föra talan vid domstol. Det af komiterade förordade anmälningstvängt har för öfrigt ur alla nyare patentlagar uteslutits såsom gagnlöst och olämpligt.

I öfverensstämmelse med hvad af Kommerskollegiet och inom Högsta Domstolen yrkats, torde patentmyndigheten böra erhålla rätt att vid patents beviljande eller sedermera, på derom gjord framställning, undantagsvis meddela anstånd med en uppfinnings bringande till verk-

ställighet, utöfver hvad i allmänhet stadgas. Den i sådant afseende nu medgifna tid af fyra år från patenträttens uppkomst synes härvid lämpligen kunna bibehållas oförändrad.

Till förekommande af undantagsfallens alltför stora talrikhet torde det emellertid äfven vara ändamålsenligt att medgifva en något längre tidrymd, inom hvilken patenterad uppfinning enligt regeln bör vara bragt till utöfning. Så väl inom Högsta Domstolen som af de sakkunnige, till hvilka det nu anmälda författningsförslaget varit öfverlemnadt till granskning, har också ur denna synpunkt framhållits, att den nu i berörda hänseende fastställda tid af två år vore för knappt tillmätt; och torde på grund häraf ifrågavarande tidrymd lämpligen böra utsträckas till tre år, hvilket äfven öfverensstämmer med hvad den tyska lagen för motsvarande fall stadgar.

Det kan dock någon gång inträffa, att äfven med det längsta medgifna uppskof en uppfinnings utöfning härstädes måste blifva förknippad med så betydande kostnader och svårigheter, att fördelarne af patentet derigenom skulle öfver höfvan förminskas. Så kan t. ex. inträffa i fråga om vissa dyrbarare maskiner, som endast undantagsvis härstädes kunna vinna afsättning. För dylika särskilda undantagsfall synes patentmyndighet böra ega rätt att alldeles efterskänka utöfningstvängt samt i dess ställe föreskrifva andra åtgärder, genom hvilka patenthafvaren må anses hafva uppfyllt villkoret om utöfning af uppfinningen, såsom exempelvis genom utställande af modeller eller ritningar eller på annat dylikt sätt.

Komiterade hafva vidare föreslagit, att den i allmänhet stadgade påföljden för underlåtenhet att inom föreskrifven tid bringa en patenterad uppfinning till utöfning icke skulle inträda, derest patenthafvaren kunde visa giltig anledning för nämnda underlåtenhet. På de af Komerskollegiet anförda skäl torde dock detta stadgande böra ur författningen uteslutas.

Under 15 § i komiterades författningsförslag upptagas två fall, i hvilka den i allmänhet stadgade verkan af patent undantagsvis ej skulle inträda. Det första af dessa afser den händelse, att någon vid den tid, då ansökning om patent ingifves, redan är i utöfning af den uppfinning, hvarom fråga är, eller vidtagit åtgärder för sådan utöfning, i båda fallen dock utan att hafva utöfvat uppfinningen så öppet, att densamma derigenom förlorat sin egenskap af nyhet. Genom det senare stadgandet åter skulle bestämmas, att inrättningar å fartyg eller andra fortskaffningsmedel, som endast tillfälligtvis inkommit i riket, finge utan hinder af patent begagnas. På sätt Högsta Domstolen yrkat,

torde det första af dessa stadganden böra affattas i något tydligare ordalag, så att deraf otvetydigt framgår, att undantaget eger rum så snart väsentliga åtgärder för utöfning af en uppfinning blifvit vidtagna, hvaremot det senare stadgandet, såsom öfverflödigt och möjligen vilseledande, synes böra ur författningen uteslutas.

17 §. I öfverensstämmelse med hvad komiterade hemställt, synes en tillämpning hos oss af det så kallade licenstvänget icke böra i vidare mån ifrågasättas än att åt Kongl. Maj:t förbehålles rätt att, då något statens verkliga behof sådant påkallar, föreskrifva, att en patenterad uppfinning skall upplåtas till statens eller allmänhetens fria begagnande. Beloppet af den ersättning, som härvid bör utgå till patenthafvaren, torde lämpligen kunna bestämmas i enahanda ordning, som är för expropriationsfrågor stadgad.

18 §. Det har redan framhållits, att då förpröfningen, enligt sakens natur, icke kan anordnas så, att den utesluter möjligheten af att patent meddelas å en uppfinning, som icke bort patenteras, kontrollen härå i sista hand måste öfverlemnas åt allmänheten. På sätt inom Högsta Domstolen anmärkts, torde dock rättighet att anställa talan om ett patents ogillande icke böra tillerkännas annan än den, hvars rätt särskildt kan anses vara eller blifva genom patentet förnärmad. Derest det under 17 § i komiterades förslag förekommande stadgandet i öfverensstämmelse härmed affattas, bör rätt till dylik talans anställande jemväl uttryckligen tillerkännas allmän åklagare för de fall, då det allmännas intresse sådant påkallar.

20 §. I särskildt afgifvet yttrande har en ledamot af komitén framhållit såsom ett önskningsmål, att alla patenttvister måtte i första instans upptagas och handläggas af en och samma domstol. Samma tanke har sedermera uttalats såväl inom Högsta Domstolen som vid det fjerde nordiska juristmötet i Köpenhamn. Det lär väl ej heller kunna bestridas, att en dylik koncentrerung af patentmålen handläggning erbjöde den bästa säkerhet för att dessa mål blefve med tillbörlig sakkännedom och följdriktighet behandlade. På sätt inom Högsta Domstolen yttrats, äro nemligen tvister om patenträtt af alldeles särskild art. Deras afdömande fordrar i hög grad vana vid behandlingen af sådana mål samt lätt tillgång på sakkunniga personer och på sådana faktiska upplysningar, som lämpligast från patentmyndighet kunna meddelas.

Hvad sålunda blifvit anfördt gäller dock företrädesvis tvister om patents giltighet, hvilka i de flesta fall torde påkalla lösning af ett eller annat af patenträttens mera invecklade spörsmål; och torde på

grund häraf dylika tvister äfvensom frågor om expropriation af patent böra i första instans upptagas och handläggas af Stockholms rådstufvurätt. Redan inom Högsta Domstolen har för öfrigt framhållits, att härigenom lika litet bildas hvad man kallar en specialdomstol som genom den nyligen vidtagna liknande anordningen i afseende å frågor om inteckning i jernväg.

Deremot torde det vara med gällande processuella grundsatser mindre öfverensstämmande att äfven för tvister om intrång i patenträtt stadga ett motsvarande undantag från de allmänna reglerna om forum i brottmål. Med afseende å bevisningen, vittnens hörande o. d. är det ofta af synnerlig vikt, att dylika tvister i första hand upptagas af domstolen i den ort, der intrånget blifvit begånget.

Den norska patentkommissionen har äfven funnit sig föranlåten att göra en liknande åtskilnad i fråga om forum i tvister angående patents giltighet och i mål rörande intrång i patenträtt.

Då för patentmyndigheten kännedom om utgången af patenttvister endast lär vara af nöden, der klandertalan blifvit gillad, torde domstols åliggande att till patentmyndigheten insända gifna domar böra inskränkas till nämnda fall. 21 §.

De erinringar, som vid § 20 i komiterades förslag blifvit inom Högsta Domstolen framställda, hafva ansetts påkalla något förändrade bestämmelser i afseende å patentbrott, och hafva på grund häraf motsvarande stadganden i författningsförslaget erhållit den lydelse, som utaf fyra af domstolens ledamöter föreslagits, med den afvikelse allenast att, med upptagande härutinnan af komiterades mening, äfven intrång i patenträtt genom varutillverkning ansetts icke böra straffas, om ej gerningen föröfvats med vetskap om dess rättskränkande beskaffenhet. 22 §.

På de utaf en ledamot inom Högsta Domstolen anförda skäl och i öfverensstämmelse med hvad i de af svensk-norsk-danske komiterade uppgjorda lagförslag angående skydd för varumärken blifvit hemställt har derjemte bötesbeloppets maximum blifvit höjdt till 2,000 kronor.

Likaledes, med anledning af hvad vid ärendets behandling inom Högsta Domstolen förekommit, har det under § 21 i komiterades förslag förekommande stadgandet ansetts böra utbytas mot en i hufvudsaklig öfverensstämmelse med innehållet af § 14 i nu gällande patentlag affattad föreskrift. 23 §.

Artikel 4 i Pariserkonventionen har följande lydelse:

»Den, som i någon af de kontraherande staterna i behörig ordning gjort ansökan om erhållande af patent, om skydd för mönster 25 §.

eller modell eller för varu- eller handelsmärke, skall under förbehåll af tredje mans rätt för ansökan i de öfriga staterna ega företräde under tid, som här nedan bestämmes.

Till följd häraf skall ansökan, som af honom sedermera inom nyssnämnda tid göres i någon af unionens öfriga stater, icke anses kraftlös på grund af åtgärder, vidtagna under mellantiden, såsom enkannerligen dylik ansökan af annan person, uppfinningens offentliggörande eller dess utöfvande af tredje man, fälbjudande af exemplar utaf mönstret eller modellen, begagnande af märket.

Tiden för tillgodonjutande af ofvan omförmälda företrädesrätt utgör sex månader för patent, samt tre månader för mönster eller modeller äfvensom för varu- eller handelsmärken. För länder utom Europa ökas tiden med en månad.»

De i 25 § föreslagna stadgandena hafva tillkommit med afseende å nämnda artikel och för att möjliggöra Sveriges tillträde till Pariserkonventionen. Likartad bestämmelse återfinnes i nya engelska patentlagen af den 25 Augusti 1883, section 103.

27 §. Den nya författningen har icke erhållit tillbakaverkande kraft, men man har ansett att åt innehafvare af ett patent, utfärdadt enligt äldre lag, bör beredas möjlighet att få patentet utbytt mot ett patent enligt den nya författningen, dock att den sammanlagda patenttiden icke får öfverstiga 15 år. Villkoret för erhållandet af nytt patent måste dock vara, att uppfinningen enligt nya författningen är patenterbar; patenthafvaren skall således ingifva ny ansökning, å hvilken nya författningens bestämmelser skola i allo tillämpas, med iakttagande naturligtvis att vid pröfningen af uppfinningens nyhet afseende ej får fästas vid uppfinningens öppna utöfning under tiden mellan det äldre patentets meddelande och den senare ansökningen.

Af synnerlig vigt för en sund utveckling af patentväsendet är sammansättningen af den myndighet, åt hvilken patentärendens handläggning i första hand anförtros, äfvensom sättet för meddelade patents offentliggörande.

Jag har redan redogjort för komiterades förslag i förstnämnda hänseende, enligt hvilket Kommerskollegiet fortfarande skulle taga befattning med dylika ärenden. På sätt inom Högsta Domstolen jemväl blifvit framhållet, torde det emellertid icke vara behöfligt eller ens lämpligt att i samma förordning, som afser att ordna de rättsförhål-

landen, som hafva sammanhang med patentväsendet, meddela bestämmelser angående benämningen och organisationen af den administrativa myndighet, som skall hafva att handlägga patentärenden, och dessutom utgör frågan om organisationen af det embetsverk, som är afsedt att träda i Kommerskollegiets ställe, för närvarande föremål för behandling inom en för sådant ändamål särskildt nedsatt komité, hvars underdåniga betänkande redan under loppet af nästa månad torde vara att motse; och hoppas jag att derefter få underställa Eders Kongl. Maj:t denna fråga inom sådan tid, att densamma må kunna framläggas för den nu församlade riksdagen. Dock torde det tillåtas mig framhålla, att det väsentligaste vid patentmyndighetens sammansättning otvifvelaktigt är, att densamma erhåller tillgång på erforderliga tekniska krafter, hvarigenom möjlighet till en mera omfattande och fullständig förpröfning beredes. Afhjelpes den brist, som för närvarande i detta hänseende förefinnes, och som med den nya författningens tillämpning uppenbarligen måste blifva än mera känbar, och beredes tillgång till de ökade arbetskrafter, som för bestyret med patentens publikation blifva erforderliga, synes emellertid, för den händelse att organisationen af det nya verk, som skulle träda i kollegiets ställe, icke skulle hinna genomföras till tiden för den nya författningens trädande i kraft, något hinder i författningens bestämmelser icke möta mot att låta kollegiet, äfven med dess nuvarande organisation, tills vidare fortfara att vara patentmyndighet.

Hvad åter angår sättet för meddelade patents offentliggörande, så torde med begagnande af de förebilder, som i detta hänseende numera finnas att tillgå, och med de betydande inkomster, som genom den nya författningens tillämpning beredas patentmyndigheten, och hvilka inkomster äro afsedda för bland annat patentpublikationerna, ingen svårighet böra möta vid att på ett tidsenligt och fullt tillfredsställande sätt ordna denna angelägenhet.»

Sedan Departementschefen här efter uppläst författningsförslaget, hemställde Statsrådet att, i betraktande af patentinstitutionens stora betydelse för det industriella lifvet, Kongl. Maj:t måtte genom nådig proposition inhemta Riksdagens yttrande öfver det nu anmälda förslaget till förordning angående patent och afvakta Riksdagens svar, innan Kongl. Maj:t, efter slutlig pröfning, om ifrågavarande författnings utfärdande i nåder förordnade.

Hans Maj:t Konungen behagade i nåder gilla hvad Statsrådet sålunda hemställt samt befalla att, i öfverensstämmelse med det af Departementschefen

nu upplästa förslag, nådig proposition skulle till Riksdagen aflåtas af innehåll bilagan till detta protokoll utvisar.

In fidem:

Axel Hegardt.
